

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS NOVADNIEKS

● TREŠDIENA, 2002. GADA 16. OKTOBRIS ● Nr. 77 (7292) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,24

VIEDOKLIS

Stils vai diagnoze?

«Novadnieka» lasītāji šī laikraksta 6. un 7. lappusē atradīs rajona padomes, tas ir, iedzīvotāju ievēlēto vietējo pašvaldību vadītāju parakstīto atklāto vēstuli. Tajā viņi pauž savu attieksmi pret Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāzepa Šņepsta darba stilu un metodēm. Tas ir bezprecedenta gadījums Latvijā. Līdz šim nav nācies piedzīvot, ka jebkāda rajona padome valsti būtu spiesta lūgt augstākstāvošu instancu palīdzību un masu mediju starpniecību, lai informētu sabiedrību, ka tās tiešo funkciju veikšanu dezorganizē atsevišķi tās pašas padomes locekļi.

Notikumi līdz šādam rajona padomes palīgā saucienam ar biedējošu straujumu atklājušies kopš tās dienas, kad Preiļu novada domes priekšsēdētājs savu kandidātūru izvirzīja rajona padomes priekšsēdētāja amatam. Ja atceramies, viņš neguva padomes atbalstu, jo ar novada domē apliecinātām diktatoriskām valdīšanas metodēm (bez autoritātes un bez labiem darbiem) vien bija par maz. Taču, ja atskatāmies vēl tālākā pagātnē, ceļš uz rajona padomes darbības bremzēšanu sākās vēl tajā dienā, kad Preiļu novada domes jaunievēlētie deputāti no vairākiem sarakstiem pretēji visiem demokrātiskā sabiedrībā pieņemtiem valdības veidošanas procesiem, kad to sastāda tie deputāti, kuri ieguvuši vairāko vēlēšanu atbalstu, rīkojās amorāli, pārkāpjot vēlēšanu gribu un novada domes darbības grožus nodeva Jāzepa Šņepsta rokās, kuram nebūt nebija iespēju lepoties ar lielu vēlēšanu pulku. 2001. gada jūlijā notikušajās Preiļu

novada domes vēlēšanās, pieskaitot 452 plusus un atņēmot 83 minusus, Jāzeps Šņepsts ieguva tikai 1493 balsis, kas ir divreiz mazāk nekā pirmajiem diviem un domē iekļuvušajiem deputātiem. Līdz ar to J.Šņepsts 11 deputātu skaitā ierindojās tikai sestajā vietā. Tautas partija kopumā novada domē ieguva tikai divas vietas.

Lai nu tā būtu. Laiks nolīdzina, aizmēž un sadzied. Pilsēta un novads samierinātos un pieņemtu jauno vadītāju, kura paša un viņa komandas darbi būtu vērtīgi iedzīvotāju labklājībai. Diemžēl iznākums ir cits. Preiļus šodien raksturo sašķelta sabiedrība. Preiļi un rajons pēc attiecīgi tendētām publikācijām reģiona mēroga presē zaudē reputāciju un vēl pirms pāris gadiem esošo visai reālo iespēju kļūt par Latgales administratīvo centru. Kā interesēs Jāzeps Šņepsts to dara – cenšas panākt rajona likvidāciju? Kas tādā gadījumā draud tiem pagastiem, kas pagaidām ne ar ko nav apvienojušies? Var

prognozēt, ka tie būtu spiesti pievienoties Preiļu novadam, un tādējādi būtu sasniegts kārotais mērķis, – novada domes priekšsēdis automātiski kļūtu aizvien lielāka reģiona pārvaldītājs.

Ar ko Preiļu rajona vadība šodien ir kritusi Preiļu novada domes savienībā ar Livānu novada domi (lasi – Tautas partijas (TP) pārstāvis Preiļos plus TP Livānos) nežēlastībā? Būtu jāne ar ko sevišķu. Domes priekšsēdis pauž patoloģisku naidu pret rajona padomes iestāžu – sporta kluba un slimnīcas – vadību. Rezultātā no tiem nomelnojami, kas nāk pār «Cerību» kā pērnā gada Trīsvaigžņu spēļu organizētāju, sava tiesa dubļu tiek arī pašām spēlēm un to nosaukumam, kas simbolizēja latviskā sportiskā gara saglabāšanu arī svešumā. Sporta kluba tribiņu atjaunošanā ieguldītie 50 tūkstoši ir redzami un izmantojami mums visiem, ejiet un sēdiet tajās, kad laukumā sporto jūsu bērni. Vai redzams un izmantojams Preiļu kultūras nama remontā ieguldītais pusmiljons un plus visi tie tūkstoši, kas vēl vajadzīgi biznesa centra telpu remontam, plus tūkstoši apkārtnes bruģēšanai un sakārtošanai? Tajā pašā laikā Preiļu jauniešiem uz diskotēkām joprojām jādodas uz Līčiem, viņi, acimredzot, nav cienīgi spert kāju Preiļu kultūras namā.

Pusotra gada laikā, kad

Preiļu novada domē pie varas ir pašreizējā valdība, atklātībā regulāri parādās šāda veida informācija «nodots prokuratūras pārbaudei», «strādā valsts kontroles komisija», «uzaicināta pārbaude», kas attiecas uz iepriekšējo domes vadību, slimnīcu un sporta klubu. Tikai no cerētās graujošo noziedzību atklāšanas nekas neiznāk.

Varbūt novada pašvaldības vadītājs, pielietodams brutālu neiecietību pret citādi domājošajiem un rajona padomē reālu darbu vietā sēdams apjukumu un haosu, ar sevi arī ir mierā. Taču šādas īpašības nav raksturīgas konstruktīvi, racionāli, tālredzīgi un diplomātiski strādājošam vadītāja stilam, bet liecina par diagnozi.

Rajona iedzīvotāju, vēlēšanu priekšā un rajona padomes darba dezorganizēšanā tikpat vainojami ir arī tie cilvēki, kas ar Jāzepu Šņepstu saistījušies vienā komandā un bez iebildumiem pieļauj viņa patvaļu. Deputāti, kas savās tiesajās darba vietās – izglītības un skolas vadītāju krēslā, uzņēmumu vadītāju godā, ārsta amatā, labi tiek galā ar saviem pienākumiem, novada domē pārvēršas par marioņiem, kas prot māt ar galvu, pacelt roku, un domes priekšelpās atstāj savu sirdsapziņu, savu mugurkaulu un savu godu.

«Novadnieks»

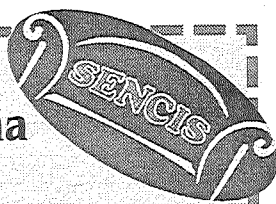
Veikala apmeklējuma kupons

Vārds, uzvārds: _____

Adrese vai tālrunis: _____

«Novadnieka» abonēšanas kvīts nr.: _____

Apmeklējuma datums: _____

ZIŅAS

Elitu Šņepsti jau var apsveikt ar iekļūšanu Saeimā

Lai gan Centrālā vēlēšanu komisija sola 8. Saeimas deputātu vārdus oficiāli paziņot aptuveni pēc nedēļas, pēc provizoriskiem datiem kļuvis zināms, ka parlamentā ievēlēta arī Preiļu rajona pārstāve no Tautas partijas saraksta, akciju sabiedrības «Preiļu siers» valdes priekšsēdētāja Elita Šņepste. Kā ziņo LETA, Šņepste kopā ar Andri Ārgali un Mihailu Pietkeviču ir vienīgie Tautas partijas pārstāvji, kas Saeimā ievēlēti pirmo reizi. Atgādināsim, ka 7. Saeimā no šīs partijas saraksta bija ievēlēts Jāzeps Šņepsts.

Rīgas rajona kultūras darbinieki viesojās Preiļu rajonā

9. un 10. oktobrī Preiļu rajonā viesojās Rīgas rajona izglītības un kultūras pārvaldes darbinieku delegācija. Ciemošanās pirmajā dienā kultūras darbinieki apmeklēja Preiļu novada kultūras centru, atjaunoto kultūras namu, iepazījās pa rudens krāsu pārbagāto parku un iepazinās ar slavenā keramiķa Polikarpa Čerņavskā māju muzeju. Nākamajā dienā rīdzinieki devās uz Raiņa muzeju Jasmuižā un ilgāku laiku pavadīja Aglonā, kur apskatīja Aglonas baziliku.

Laiks gatavoties folkloras festivālam «Baltica 2003»

3. novembrī Riebiņu kultūras namā uz sadziedāšanas pulcēsies rajona folkloras kopas. Tā būs pirmā balsu izmēģināšana, gatavojoties nākamā gada vasarā paredzētajam folkloras festivālam «Baltica 2003». Atšķirībā no iepriekšējiem nākamā gada festivāls notiks Latgalē. Paredzēts, ka arī Preiļu rajona pašvaldības uzņems četrus folkloras kolektīvus no ārvalstīm. Kā «Novadnieks» informēja rajona padomes kultūras nodaļas infore Elvira Brovacka, svētku dalībnieku ēdināšanas un izmitināšanas izdevumus solās segt Tautas mākslas centrs. Festivālā gatavi piedalīties 11-12 Preiļu rajona folkloras kolektīvi.

Rajona skolvadītāju komanda – veiklākā

Ar izcīnīto pirmo vietu no Valmieras atgriezās rajona skolu direktoru un vietnieku komanda, kas piedalījās Latvijas izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) sporta spēlēs. Preiļu rajona skolvadītāju pārstāvēja 12 pedagogi: Preiļu Valsts ģimnāzijas direktors un LIVA prezidents Jānis Eglītis, Preiļu 2. vidusskolas direktors Oļegs Hļebņikovs, Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs, Aglonas vidusskolas direktors Feoktists Pušņakovs, Salas pamatskolas direktore Valentīna Liniņa un vairāku skolu direktoru vietnieki.

Pavisam sacensībās piedalījās astoņas komandas. Preiļu komanda labākos rezultātus guva šautriņu mešanā, basketbola soda metienos, futbola soda sitienu un citās sporta disciplīnās, kas bija papildinātas arī ar attapību un veiklību pārbaudāmām izdarībām.

LIVA organizētās sacensības notika jau trešo gadu pēc kārtas.

BIZNESS

● Līdz šim SIA «Sencis» mēbeļu veikals atradās Preiļu nomalē, tādēļ pircējiem tas nebija izdevīgi. No šodienas Livānu uzņēmējs, SIA «Sencis» direktors ĒRIKS SALCEVIČS pircējus aicina uz jaunām veikala telpām Kooperatīva ielā 1a. Veikals atrodas pilsētas centrā, pie tā ir viegli piebraukt ar automašīnu, tādēļ uzņēmējs cer, ka apmeklētāju skaits kļūs vēl lielāks. Foto: M.Rukosjuvs

Materiālu lasiet 4. lappusē.

ISSN 1407-9321

9 17714 071932034 4 2

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pienu iepērk mazāk

Šī gada septembrī, salīdzinot ar to pašu laika posmu pērn, Latvijas Piensaimnieku centrālās savienības biedri iepirkuši par 24,6% mazāk piena. Aizvadītā gada septembrī piena pārstrādātāji iepirka 48 377,8 tonnas piena, šogad — 36 473,6 tonnas. Savukārt, salīdzinot ar augustu, piena iepirkums septembrī samazinājies par 14,3%. Augustā piena pārstrādātāji iepirkuši 42 557,9 tonnas piena. Toties, salīdzinot ar aizvadītā gada septembri, iepirkts par 26,1% vairāk augstākā labuma piena.

«Zaļo karotiti» piešķir dzīvajām karpām

Mārketinga padome preču zīmi «Kvalitatīvs Latvijas produkts» jeb tā saukto «zaļo karotiti» piešķirusi Saldus rajona paju sabiedrības «Sātiņi-S» audzētājiem dzīvajām karpām. Uzlīmes tiks izvietotas uz akvārijiem un tirdzniecības vietās, lai pircējs atšķirtu Latvijā audzētās karpas no Lietuvā audzētām, jo pēdējā laikā tās intensīvi tiek importētas no kaimiņiem. Pašlaik «zaļā karotīte» ir piešķirta 157 vietējiem produktiem.

Cietumos gaidāma brīvlaišana

Latvijas Kriminālprocesa kodeksa izmaiņas, kas paredz brīvību tiem cilvēkiem, kuri, gaidot pirmās instances tiesu, cietumos pavadījuši ilgāk nekā pusotru gadu, stāsies spēkā 1. novembrī. Sabiedrība var samaksāt ar savu drošību tiesu neizdarības dēļ, gadiem neizskatot krimināllietas, kuru izmeklēšana jau ir pabeigta. Neraugoties uz to, ka drīz brīvībā būs jāizlaiž salīdzinoši daudz potenciāli bīstamu cilvēku, Tieslietu ministrija līdz šim brīdim nav noskaidrojusi precīzu skaitu. Pagaidām tikai 17 tiesās saskaņoti apsūdzētie, uz kuriem attieksies «brīvlaišanas likums». To varētu būt ap trīs simti. Taču 22 tiesās vēl turpina skaitīt... Saskaņā ar ieslodzījuma vietu pārvaldes informāciju cietumos atrodas kopumā 1818 cilvēku, kuru krimināllietas izmeklēšana ir pabeigta, bet lieta nodota pirmās instances tiesā.

Mediķi pārdomā streikošanu

Jau novembrī mediķi saņems pieprasīto algas paaugstinājumu, taču tas, vai turpmāk nesekos jauni streiki, būs atkarīgs no jaunās valdības rīcības, apstiprinot nākamā gada budžetu. Lai varētu nodrošināt medikū algu paaugstinājumu, Ministru kabinets, izdarot grozījumus budžetā, piešķir papildu finansējumu 1,7 miljonu latu apmērā. Labklājības ministrija šim mērķim bija atvēlējusi 1,9 miljonu latu no Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūras rezerves fonda, lai mediķi varētu saņemt lielākas algas par darbu oktobrī. Pēc algu paaugstinājuma ārsti saņems 202 latus, vidējais medicīnas personāls — 118 latus un jaunākais medicīnas personāls — 85 latus mēnesī. Lai nodrošinātu algu paaugstinājumu mediķiem 2003. gadā, Labklājības ministrija iesniegusi Finanšu ministrijai pieprasījumu, paredzot šim mērķim papildus 25,7 miljonu latu.

Zoodārzam — 90

14. oktobrī pirms 90 gadiem (1912.g.) apmeklētājiem durvis vēra Rīgas zoologiskais dārzs. Faktiski zoodārzam ir arī otra dzimšanas diena, kad tas 1933. gadā atsāka darbību pēc 16 gadu ilga pārtraukuma. Šodien zoodārzā aplūkojami aptuveni 470 sugu 3000 dzīvnieki.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauc uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

LĪVĀNU NOVADA DOMĒ

Divi deputāti pieprasa Līvānu pašvaldības vadītāja atstādināšanu

Piektdien divi Līvānu novada domes deputāti — Visvaldis Gercāns un Veneranda Caune — vērsušies ar iesniegumu pie ipašo uzdevumu ministra valsts reformu lietās Jāņa Krūmiņa ar lūgumu atstādināt no amata Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu.

Kā iemesls minēts savlaicīga apkures sezonas nesākšana pilsētā un pašvaldības budžeta līdzekļu nepiemērota tērēšana.

MK noteikumi paredz, ka apkure jāuzsāk nākamajā dienā pēc tam, kad vidējā diennakts gaisa temperatūra trīs dienas ir zemāka par plus 8 grādiem. Iesnieguma autori norādījuši, ka pēc Zilānu meteoroloģiskās stacijas sniegtās informācijas temperatūra laikā no 20. līdz 24. septembrim bijusi zemāka par plus 8 grādiem, līdz ar to apkures sezonu vajadzējis sākt 23. septembrī, bet «apkures sezonas uzsākšana tika nodrošināta tikai pēc opozīcijas deputātu iesniegtā lēmumprojekta, kas paredzēja nekavējoties ar 26. septembri sākt siltumapgādi,» teikts iesniegumā.

V.Gercāns un V.Caune pārmet arī domes budžeta līdzekļu neatbilstošu tērēšanu. Kaut arī Līvānu domes budžetā šogad uzņēmumam «Līvānu slimnīca» paredzēti

10 000 latu, patlaban tai esot pārskaitīti jau 18 000 latu. Pēc abu deputātu domām daļa no Valsts kasē saņemtā kredīta sertifikācijai 25 000 latu apmērā izlietota neatbilstoši mērķim — it kā, lai dzēstu slimnīcas nodokļu parādus.

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods pārmetumu par apkures sezonas nesavlaicīgu uzsākšanu vērtē kā pilnīgi nepamatotu un V.Gercāna izplatīto informāciju — par maldinošu, jo jau 23. septembrī A.Vaivods parakstīja rīkojumu par apkures sezonas uzsākšanu, sākot no 1. oktobra. Lai sagatavotos apkures sezonai, atgaisotu un uzpildītu apsildes sistēmas, ir nepieciešama aptuveni nedēļa. 26. septembrī notikušajā domes sēdē opozīcijas deputāti pieprasīja apkuri sākt nekavējoties, un deputāti vienbalsīgi atbalstīja šo priekšlikumu. Apkure pilsētā tika nodrošināta jau 27. septembrī. A.Vaivods uzsver, ka nodrošināt šī lēmuma izpildi bija iespējams tikai savlaicīgi dotā rīkojuma dēļ, tādēļ V.Caunes un V.Gercāna pārmetumi ir nevietā. Kā zināms, tieši pagājušajā gadā domes toreizējā vadītāja V.Gercāna novēlotā rīkojuma dēļ iedzīvotājiem nācās salt līdz pat 20. oktobrim, savukārt šogad domē nav saņēmusi nevienu iedzīvotāju sūdzību saistībā ar apkuri.

— Līvāni bija viena no pirmajām pilsētām, kurās apkure tika sāta savlaicīgi, daudzviet to uzsāka vēlāk. Vai tādēļ lielākā daļa pilsētu mēru būtu jāatstādina no amata, — jautā A.Vaivods.

Savukārt pārmetumus par nepareizu līdzekļu izlietojumu attiecībā uz slimnīcas sertifikāciju, A.Vaivods raksturoja kā abu deputātu nekompetenci un apzinātu vēlēšanu bremsēt slimnīcas sertifikācijas procesu, kam aktīvi ķērusies klāt jaunā domes vadība.

30. septembrī slimnīcai beidzās līgums ar slimokasi, taču ir izdevies panākt vienošanos un līguma pagarināšanu vēl par diviem mēnešiem — līdz 30. novembrim, kad Līvānu slimnīcai jāiziet sertifikācija. Sertifikācijas nodrošināšanai dome ir ņēmusi kredītu Valsts kasē 25 000 latu apmērā. Apvainojumi, ka kredīts nav izlietots paredzētajiem mērķiem, ir cilvēku maldināšana, uzskata A.Vaivods. 17 000 latu no kopējās 25 000 latu kredīta summas Valsts kase vēl nav pārskaitījusi, jo par šo summu tiks apmaksāta aparatūras iegāde un citi ar sertifikāciju saistīti izdevumi. Savukārt atlikušie 8000 latu jau ir pārskaitīti, un par šo naudu slimnīca iegādājusies vajadzīgās iekārtas un aparatūru, bez kurām iestādi nevarētu sertificēt. Domes vadītājs teikto ir gatavs apliecināt ar konkrētām pavad-

zīmēm un rēķiniem. Situācijā, kad dome dara visu, lai saglabātu slimnīcu, pārsteidzoša pašvaldības vadītājam šķiet pensionāru apvienības priekšsēdētājas V.Caunes rīcība, kura arī parakstījusi vēstuli ministram, jo tieši pensijas vecuma cilvēkiem medicīniskās iestādes pakalpojumi ir visvairāk vajadzīgi.

Pašvaldības vadītājs A.Vaivods uzsvēra, ka viņa mērķnav vērtēt intrigas, bet strādāt iedzīvotāju labā. Nepilnu divu mēnešu laikā, kopš strādā jaunā domes vadība, ir uzskaita gadiem novārtā pamestu problēmu risināšana. Sakārtots ielu apgaismojums pilsētā, ir veikta bibliotēkas avārijas stāvoklī esošās ēkas tehniskā ekspertīze, piesaistīta mērķdotācija ēkas pārbūvei un modernizācijai. Ēiek risināts slimnīcas sertifikācijas jautājums, noslēgts līgums ar slimokasi un meklēti ceļi investīciju piesaistei slimnīcai. Rožupes pagasta teritorijā ir atrisināts jautājums par ceļa izbūvi līdz Puduļu kapiem, par ko jau sen sūdzējās iedzīvotāji, ir iegādāts autobuss Rožupes pamatskolai, ko rēs izmantot arī pārējie novada iedzīvotāji. Lai optimālāk izmantotu budžeta līdzekļus, ir uzsākts darbs pie novada pārvaldes struktūras reorganizācijas, jo Līvānu novads ir vienīgais no 12 novadiem Latvijā, kurā joprojām nav vienots budžets.

G.Kraukle

Pašvaldību plānotājiem pietrūkst savstarpēju kontaktu

Attīstības plānotājam jebkurā pašvaldībā jābūt dzinēj spēkam un pārmaiņu virzītājam, taču, vienatnē strādājot, jaunas idejas un plāni neradīsies, tāpēc nepieciešama iespēja regulāri tikties, lai apmainītos ar domām un informāciju.

Tāds bija secinājums pēc Preiļu rajona padomē nesenu notikušā pašvaldību plānotāju informatīvā semināra, kas notika pēc rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas iniciatīvas. Diemžēl aicinājumam pārrunāt nodaļā un pašvaldībās notikušos jaunumus attīstības plānošanā atsaucās tikai Siļukalna, Silajāņu, Sutru, Aglonas pagasta, kā

arī Preiļu un Līvānu novada plānošanas speciālisti. Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva «Novadniekam» izteica nožēlu, ka pārējo rajona pašvaldību plānotājiem nav bijis iespēju tikties ar kolēģiem, lai apspriestu jaunumus.

Valsts zemes dienesta (VZD) Latgales reģionālās nodaļas izpilddirektors Osvalds Kursītis informēja plānotājus par zemes dienesta speciālistu sadarbībā ar pagastu, novadu un rajona padomes darbinieku veikumu teritorijas plānojuma izstrādē. Viņš atzina, ka Preiļu rajons šajā ziņā ir viens no aktīvākajiem valstī, bet VZD darbinieki palīdzējuši veikt plānojumu 16 vietās no 21 teri-

oriālās vienības (tik pašvaldību Preiļu rajonā bija pirms novada veidošanas). Ir izstrādāta rajona e-karte. Tagad to iespējams saistīt ar Preiļu rajona padomes interneta mājas lapu, kas radītu iespējas iepazīties ar uzņēmējdarbības attīstības perspektīvām dažādās nozarēs.

E.Jermolajeva informatīvā semināra dalībniekiem pastāstīja par rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas realizētajiem un aizsāktajiem projektiem finansējuma piesaistīšanā, kā arī nozīmīgākajiem darba virzieniem — uzņēmējdarbības veicināšanu, vides veselības uzlabošanu, tūrisma nozares attīstību, pašvaldības informatizāciju, kultūras mantojuma saglabāšanu un citiem.

Ar pašvaldību plānotājiem runāja arī pārējie attīstības plānošanas nodaļas speciālisti. Irēna Šaitere pastāstīja par pašvaldību iespējām iesniegt projektus un saņemt Reģionālā fonda atbalstu, kas līdz šim bijusi praktiski vienīgā reālā iespēja attīstīt uzņēmējdarbību.

Aivars Pizelis informēja par atkritumu saimniecības sakārtošanu lauku pašvaldībās, par uzlabojumiem pasāzīeru pārvadājumu jomā. Pašvaldību plānotāji seminārā saņēma arī plašu informāciju par pašvaldību vienotās informācijas sistēmas ieviešanas gaitu, PHARE projektiem, tūrisma informācijas centra darbu.

L.Kirilova

TREŠDIENAS INTERVIJA

Vienmēr laipna, vienmēr smaidīga un pat vīstumsākajā rudens dienā gluži vai saules gaismu izstarojoša. Tā par ANFISU GRAŽULI saka sievietes, kurām piecdesmitajos, sešdesmitajos un pat nesenajos deviņdesmitajos gados veselības problēmu dēļ nācies nokļūt Preiļu slimnīcas ginekoloģijas nodaļā. Fiziņa (tā Anfisu joprojām mīli sauc gan kādreizējās pacientes, gan tagadējie kolēģi) katram atrod vienīgos īstos un pareizos vārdus, lai nomierinātu, iedrošinātu, prot radīt sev apkārt noskaņu, kad tu, sāpju, raižu vai problēmu nomocīts, pēkšņi jūti – viss būs labi.

● 1959. gads. Rudenīgais Preiļu parks. Uz soliņa atpūtas brīdī divas jaunas un skaistas sievietes – daktere Melānija Orleāne un medicīnas māsa Anfisa Gražule.

Baltiem soļiem pa dzīves raibajiem ceļiem

— Esmu dzirdējusi, ka neviens cits nevar tik profesionāli un viegli izradīt injekcijas vēnā, kā to protat jūs. Vai tam ir vajadzīgs kāds īpašs talants?

— Talants? Ko jūs, tā ir ilgu gadu pieredze un mazliet intuīcijas. Talants ir pirkstu galos, vienkārši jāsajūt vēna, jāsatausta tā vienīgā visdrošākā un pareizākā vieta dūrienam. Ilgus gadus strādājot ginekoloģijā, es to iemācījos. Tur citādi nevarēja, jo bija brīži, kad no manas prasmes laikā ievadīt zāles, bija atkarīga pacientes veselība un dzīvība.

— Jūs savu mūžu esat atdevusi medicīnas māsas nebūt ne vieglam darbam. Vai atceraties sākumu?

— Medicīnas jomā strādāju kopš 1955. gada, kad beidzu Daugavpils medicīnas māsu skolu. Mani nosūtīja uz Preiļu rajonu. Toreiz, gribi vai negribi, obligāti vajadzēja nostrādāt norīkojuma vietā vismaz divus gadus. Tā es nokļuvu Silajāņu slimnīcā.

— Slimnīca Silajāņos? Daudziem šāds fakts noteikti ir pārsteigums.

— Tā bija parasta lauku slimnīca ar desmit pacientu gultām. Strādāja viens ārsts, trīs māsas, trīs sanitāres, protams, pāris cilvēki, kas nodarbojās ar saimnieciskām lietām. Tas arī viss kolektīvs. Mani, tikko māsu skolu beigušu skuķi, kurai vēl nebija pat nopadsmīt gadu (es skolā sāku agri, no sesārpus gadiem, tāpēc māsu skolu beidzu nesasniedzot pilngadību), uz pusslodzi noformēja darbā par vecmāti. Nācās palīdzēt pieņemt dzemdības.

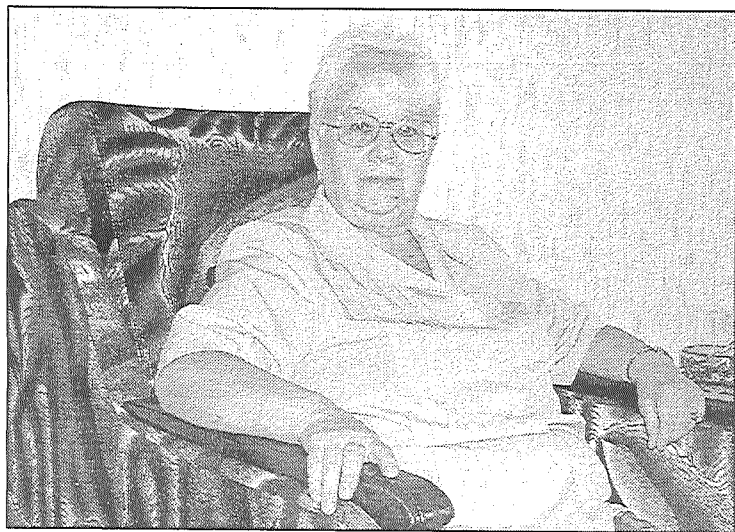
Iedomājieties, ziema, tumsa, aukstums, sniegš, viss aizputināts, bet uz slimnīcu ragaviņās atvelk dzemdētāju. Cik tad man to zināšanu bija? Cik skolā mācīju, tik arī bija – pats mazumiņš. Bet neko, pēc dabas biju pietiekami drosmīga un darīju visu, kā vajag. Atceros gadījumu, kad mazs puisītis piedzima turpat vai mazgājāmā blodā, tik ātri steidzās pasaulē nākt. Tad gan no bailēm gandrīz vai pakritu. Nu jau sen mazais ir pieaudzis vīrietis, dzīvo sveiks un vesels.

Tie bija pēckara gadi, tagad pašai liekas divaini, kā dzīvojām un strādājām, kur nu jauniešiem to iedomāties. Elektrību vakarā ap desmitiem atslēdza, pa nakti dedzinājām petrolejas lampas. Līdz Preiļiem astoņpadsmit kilometri, transports kursē tikai pa retam. Taču tā bija laba skola, dzīves skola.

Esmu augusi un skolā gājusi Daugavpilī. Kad nokļuvu Silajāņos, sākumā domāju – tikai divus gadus, tad atpakaļ uz pilsētu. Nesanāca. Apprecējos ar vietējo puisi. Mani pārceļ darba uz Preiļiem.

— Un tā jūs nokļūvat ginekoloģijas nodaļā?

— Jā, tā bija pirmā un vienīgā nodaļa, kur es nostrādāju līdz aiziešanai pensijā. Tūlīt gribu teikt, ka šajā ziņā man ir vienreizēji

● «Privātklinikā «Lāzers» esmu gados vecākā darbiniece, taču kopā ar jauniešiem arī es jūtos līdzvērtīga viņiem, tikpat jauna un enerģiska,» saka Anfisa Gražule un pasmaida pavisam jauneklīgi. Foto: M.Rukosjujevs

laimējies, jo strādāju lieliskā kolektīvā. Gadu gaitā kolēģi mainījās, taču vienmēr tie bija sirsniņi cilvēki, lieliski speciālisti. Nekad netiku dzirdējusi, ka ārsti paceltu balsi vai lamātos. Bijām kā viena ģimene. Iespējams, ka tā ir nodaļas specifika. Arī tagad, kad jau slimnīcā nestrādāju, ja gadās ieiet nodaļā, man no savilņojuma kamols iespiežas kaklā.

— Kāpēc jūs izvēlējāties medicīnu? Vai tas bija pēckara gadu meitenes romantiskais un baltais sapnis?

— Nekad, pat līdz šai baltai dienai neesmu nožēlojusi, ka izvēlējos medicīnu. Kaut kas šajā darbā mani saistīja jau pavisam maziņā. Vairbūt zaļu smarža. Nezinu... Bet Daugavpilī jau patiesībā nemaz nebija lielas izvēles apgūt kādu citu profesiju. Uz māsu skolu gāja mana draudzene, es arī līdzī. Iepatikās, izturēju arī pirmās nodarbības morgā (citi ģība un drīz vien no skolas aizgāja), valēju muti visu skatījos un klausījos.

— Smukas jaunas meitenes baltos halātiņos, baltām cepurītēm...

— Nesakiet vis, romantikas un smukuma vietā skolā valdīja dzelzs disciplīna. Jebkuros apstākļos galvā bija jābūt ideāli sastērķētai cepurītei. Mugurā pelēka kleitiņa, balta apkaklīte. Neiztrūkstoša topošo māsu ikdienas sastāvdaļa — visām ierindā ierasties uz nodarbībām.

Pirmo pusgadu mūs mācīja gan kā pašam sevi uzturēt kārtībā, gan kā pacientus apkopt, apmainīt veļu, apgriezt nagus. Mācīja un pieprasīja to, ka ārsti ir jāpalaiz pa durvīm pirmais, ka puteklī jānoslauka ne tikai no palodzes vai pagultes, bet arī no krāsns augšas.

Skriet, ka tagad daudz kas no tā ir zudis. Laiki citi un cilvēki arī citi. Bet vienu zinu, toreiz ārstus cienīja. Un medicīnas māsas arī cienīja. Tā bija cita attieksme.

— Vai atceraties tos ārstus, ar kuriem kopā sākāt strādāt Preiļos?

— Mana pirmā ārste bija Melānija Orleāne. Ilgus gadus strādājām kopā. Jāsaka, viņa bija ļoti

stingra darbaudzinātāja. Man jau bija piedzimusi meita, bērns noteiktajās stundās bija jābaro, bet pirmajā vietā bija darbs. Viņa teica, vispirms pabeigsim procedūras, tad arī barosi. Vēlāk sadraudzējāties un uzticības pilnas attiecības esam saglabājušas līdz šim laikam.

Daktere Orleāne no visiem darbiniekiem prasīja ideālu kārtību un tīrību. Nedod Dievs, ja kādai māsiņai bija netīrs halāts vai sašķiebusies zeķu vīle. Man šajā ziņā nebija problēmu, kārtības mīlestību un gaumes izjūtu biju mantojusi no savas vecmāmiņas.

— Kas bija jūsu vecmāmiņa?

— Vecmāmiņa un vectētiņš dzīvoja Kalupē. Viņi man vienmēr šķitūsi vistuvākie un vismīļākie cilvēki. Esmu dzimusi kā vecākā meita astoņu bērnu ģimenē. Ik pēc diviem gadiem pasaulē nāca kāds brālis vai māsa. Mammai nebija laika ar visiem ņemties, vajadzēja gādāt par kārtējo mazuli, bet man, tikko biju paaugusies, nācās rūpēties par pārējiem. Tāpēc bērniņas skaistākie mirklī ir tie, ko esmu pavādījusi laukos pie vecmammām. Viņa bija apkārtne iecienīta šuvēja, arī man un citiem bērniem vienmēr ko jaunu sašūva vai pāršuva. Iemācīja neatlaidīgi strādāt, iemācīja pienākumu, pašdisciplīnu.

Vectēvs bija mandarīns, būvēja mājas. Viņš bija sirdī dziļi ticīgs cilvēks, bet uz lūgšanu namu nekad negāja. Arī es ticu Dievam, bet uzskatu, ka ticība un publiska izrādīšanās lūgšanu namā nav vajadzīga. Vectēva dzīve bija ļoti smaga un sarežģīta. Viņš centās palīdzēt visiem, gan krieviem, gan latviešiem, bet pēckara gados tā bija kā staigāšana pa naža asmeni. Taču apkārtējie cilvēki tādēļ viņu cienīja.

— Jūsu ikdienas ginekoloģijas nodaļā vienmēr bijusi saistīta nevis vienkārši ar pacientu, bet ar pacietnu sievieti. Vai šim darbam ir kāda specifika?

— Sievietei vajadzīga pavisam cita pieceja nekā vīrietim. Ieej palātā, parunājies un jau saproti, vai viņai ģimenes dzīvē viss kārtībā,

● Kabuleti kūrorts netālu no Batumi Adžārijā (Gruzijā) Anfisai joprojām šķiet viena no skaistākajām vietām pasaulē. Attēlā viņa kopā ar meitu Ludmilu kādā no atpūtas brīžiem 1987. gada vasarā. Foto no A.Gražules albuma

vai pietiek mīlestības. Centos palīdzēt ar sirsniņu, ar mīļiem vārdiem, sāpju brīžos uzrunāju un saucu par mīļumiņu, aicināju paciesties. Iemācījos katru sievieti uzrunāt viņas dzimtajā valodā, apguvu psiholoģiju, jo bez tās būt par labu medicīnas māsu nav iespējams.

Tagad daudz runā un strīdas par latviešu valodas apguvi. Man tā bija dzīves nepieciešamība. Un patiesībā nemaz nevajag pieņemt speciālus likumus latviešu valodas aizsardzībai, vienkārši ikdienā jābūt radītiem apstākļiem, kas nodrošina šī valodas pielietojumu.

Kopš piecdesmitajiem gadiem medicīna ir spērusi milzu soli uz priekšu, taču sievietes joprojām slimo. Mani vienmēr ir uztraukuši aborti. Bija periodi, ka ik pārdienas ginekoloģijas nodaļā tika pārtrauktas septiņas astoņas grūtniecības. Vēlākos gados to skaits samazinājās, jo kļuva pieejami dažādi aizsargāšanās līdzekļi. Līdz ar to sievietēm radās iespēja izvairīties no smagām fiziskām traumām, kļuva mazāk sarežģījumu, kriminālo abortu. Kam nav nācies saskarties ar šīm lietām, tas pat iedomāties nevar, cik traģiskas var būt sekas. Manā praksē bija gadījums, kad pēc kaktu daktera izdarīta aborta tik tikko spējām glābt kādas sievietes dzīvību.

— Jau vairākus gadus jūs slimnīcā vairs nestrādājat, bet apkalpojat apmeklētājus privātklinikā «Lāzers». Kāpēc mainījāt darba vietu?

— Tāpēc, ka aizgāju pensijā. Bet decembrī būs jau astoņi gadi, kopš strādāju pie daktera Jura Urtāna. Viņš man piedāvāja šo iespēju būt cilvēkos, par ko viņam esmu ļoti pateicīga. Pašlaik esmu tālu no medicīnas, taču man nav mazāk interesanti. Katrs pacients

uz klīniku nāk ar savām problēmām un emocijām, jūt arī manu attieksmi un noskaņojumu. Tāpēc vienmēr jābūt formā, smaidoši, laipni, lai gan ir brīži, kad smaidīt nepavisam negribas. Iemesls tam ir viens – valstī pašlaik ļoti slikti izturas pret medicīnu. Cilvēki ir pelnījuši lielāku valdības gādību. Dzīvē taču nav nekā dārgāka par labu veselību.

— Vai jūsu meita arī saistījusi ikdienu ar medicīnu?

— Ludmila dzīvo Rīgā un ir feldšere laborante. Mēs ļoti bieži tiekamies, bieži savzānāmies. Viņa aizkustinoši rūpējas par mani, bet vislabākais ir tas, ka mūsu attiecības ir kā starp draudzenēm, kas uzticas viena otrai.

— Ko jums vislabāk patīk darīt brīvajā laikā?

— Agrāk man ļoti patika staigāt svaigā gaisā. Patiesībā mums bija tāda neliela dāmu kompānija, kas ik dienas vakarpusē devās vismaz sešus kilometrus garā pastaigā. Pēdējā laikā gan esmu pastaigas pārtraukusi, bet domāju, ka vajadzēs atjaunot. Vasarā man patīk darboties mazdārziņā, audzēju dārzeņus, gatavoju kompotus, salātus ziemai. Tas ir labs atspaidis, piedevām man ļoti patīk darboties virtuvē. Ēst gatavošanu uzskatu par savu lielāko hobiju.

— Iepazīstiniet, lūdzu, arī lasītājus ar kādu recepti.

— Man ir paaugstināts cukura līmenis, tāpēc cenšos gatavot ne tikai garšīgus, bet arī veselīgus ēdienus. Receptu grāmatas daudz nelasu, bet gudroju pati ko jaunu. Piemēram, cepot biežpiena plāceniņus, lieku klāt samaltus grieku riekstus, žāvētas aprikozes, rozīnes, nedaudz miltu un nedaudz piena. Man garšo.

Vēl varu ieteikt pamēģināt «pensionāru kotletes». Ņem bundziņu ķilavu tomātu mērcē, sešas karotes mannas putrainu, vienu olu, vienu sarīvētu un ar sīpoliem saceptu burkānu. Masu sajauc un cep kotletītes. Ļoti lēti un garšīgi. Starp citu, lielākajā daļā karsto ēdienu un praktiski višos salātos lieku klāt burkānus. Šo dārzeņu nedrīkst noniecināt, jo Latvijas apstākļos tas ir lielisks vitamīnu avots.

— Vai esat apmierināta ar savu likteni?

— Liktenis mani nav apdāļjis un nav arī aplaimojis. Dzīvē bijuši daudzi smagi brīži, taču man apkārt vienmēr bijuši lieliski kolēģi. Arī pašlaik jūtos laimīga par to, ka vēl esmu vajadzīga cilvēkiem, ka varu palīdzēt.

Līvānu novadā

■ **NOSLĒGUŠĪES TŪRISMA KURSI «BALTAJĀ MAJĀ».** Projekta «Ienākumu palielināšana Dienvidlatgales laukos» ietvaros noslēgušies apmācības kursi «Tūrisms – tas ir arī bizness». Apmācības finansēja ASV vēstniecības Demokrātiskā Komisija un realizēja Daugavpils uzņēmējdarbības atbalsta centrs. Apmācību dalībnieki guva biznesa uzsākšanai nepieciešamās zināšanas, uzzināja, kā organizēt, plānot un reklamēt savu biznesu, kas un kādi ir klienti, kā viņus atrast, kā strādāt ar ārzemju viesiem.

Kursu norises laikā dalībnieki iepazinās ar viesu mājām un citiem lauku tūrisma objektiem Preiļu un Saldus rajonā. Savā personīgajā pieredzē par lauku tūrismu dalījās Aglonas pagasta tūrisma koordinatore, viesu mājas «Zemeņkrastiņi» īpašnice Anita Reščenko.

Pēc apmācības kursu beigšanas dalībnieki plāno regulāri tikties fonda telpās, lai atbalstītu viens otru iecerētajās biznesa aktivitātēs, gūtu papildus zināšanas dažādās uzņēmējdarbības jomās un tiktos ar veiksmīgākajiem Līvānu novada uzņēmējiem. Dalībnieku tikšanās notiks **8. novembrī pulksten 10.00**, informē kursu koordinatore Inguna Badune. Aicināti visi interesenti.

■ **INFORMĒS PAR EIROPAS SAVIENĪBU.** Fonda «Baltā māja» sabiedriskā centra vadītāja Inguna Badune piedalījāsursos, ko nevalstisko organizāciju aktīvistiem rīko Eiropas kustības Baltijas valstu un Somijas nodaļas. Sarunu tēma bija saistīta ar iestāšanos Eiropas Savienībā.

Pirmais apmācību cikls notika septembra nogalē Helsinkos (Somijā), bet tagad sekos apmācības Rīgā, Tallinā un Kauņā. Semināru dalībnieki ir NVO pārstāvji no Somijas, Igaunijas, Latvijas un Lietuvas. Apmācību programma aptver tēmas, kas saistītas ar pirmsreferenduma perioda aktivitātēm, ar reklāmas kampaņas veidošanas pamatiem, finansu piesaisti, projektu atbilstību Eiropas fondu prasībām. Tiks sniegta arī daudzpusīga informācija par ES dalībvalstu sadarbības dažādiem aspektiem.

Pirmajā apmācību ciklā Helsinkos savā pieredzē pirmsreferenduma kampaņas organizēšanā dalījās Eiropas kustības – Somija līderi Matti Tukiainen un Reijo Paananen un Eiropas kustības – Lielbritānija ģenerālsekretārs Justin Powell – Tuck. Pēc apmācības kursu beigšanas Līvānu fonds «Baltā māja» iesaistīsies Eiropas kustības – Latvija organizētajos pasākumos Latgales reģionā, sniegs iespēju iedzīvotājiem piedalīties pirmsreferenduma diskusijās un gūt patiesu informāciju par ES aktivitātēm.

■ **LĪVĀNU SLIMNĪCA CER UZ INVESTĪCIJĀM.** Līvānu slimnīca nolēmusi startēt valsts investīciju programmā 2004.-2006. gadam ar projektu «Līvānu slimnīcas pārstrukturizācija atbilstoši valsts veselības aprūpes attīstības plānam». Ja šis projekts tiks apstiprināts, Līvānu slimnīca valsts investīcijās no 2004. līdz 2006. gadam saņemtu 200 000 latu. 50 000 latu lielu līdzfinansējumu jau garantējusi Līvānu novada dome. Līdz 2004. gadam pašvaldības uzņēmumam «Līvānu slimnīca» nāksies iztikt ar esošo finansējumu, bet minētā projekta apstiprināšanas gadījumā veselības aprūpes iestāde saņemtu ievērojamus līdzekļus attīstībai, remontiem un slimnīcas dienestu sakārtošanai.

■ **PAŠVALDĪBA STARTĒS VIDES SAKĀRTOŠANAS PROGRAMMĀ.** Līvānu novada dome pievienojusies vairākām Preiļu rajona pašvaldībām, lai kopīgi startētu projektā «LIFE – Vides sakārtošanas programma». Pašvaldības piešķirtais finansējums projektēšanai ir 100 latu no domes speciālā budžeta dabas resursu nodokļa līdzekļiem. Projekta ietvaros jau 2003. gada nogalē plānots uzsākt attīrīšanas staciju remontu, ūdenssistēmu sakārtošanu un ūdens atdzelzošanas staciju izbūvi novadā. Programma paredz, ka pusi izmaksu segs pašvaldība, bet otra puse tiks segta no Eiropas finansiālajiem fondiem.

Preiļu novadā

■ **DEBAŠU TURNĪRĀ UZVAR ĢIMNĀZISTI.** Preiļu Valsts ģimnāzijā (PVĢ) notikušajā Latgales novada debašu turnīrā uzvaru guva PVĢ 3.d kursa komanda, kuras sastāvā piedalījās Elita Poplavskā, Lauris Lācis un Jānis Micāns, bet turnīra labākā runātāja balvu izcīnīja Jānis Micāns. Turnīrā piedalījās 16 komandas no PVĢ (četras komandas), Jēkabpils Valsts ģimnāzijas, Jaunjelgavas, Dagdas, Rudzātu vidusskolas un Rikavas pamatskolas. Jaunieši debatēja par noteikto tēmu «Reklāma spēj ietekmēt cilvēka izvēli». Katrai komandai par tēmu jādiskutē divreiz, vienreiz no apstiprinātas, otrreiz – no noliedzības pozīcijas.

Debates Preiļos notikušajā turnīrā risinājās trijos riņķos. Pusfinālā iekļuva trīs komandas no PVĢ un debatētāji no Dagdas. Finālā sacentās divas ģimnāzistu komandas, un tām arī nācās sadalīt pirmo un otro vietu.

Kā informēja PVĢ metodiķe Valentīna Pastare, kas ir skolas debašu kluba trenere, — šāds sertifikāts un tiesības vadīt debašu klubu iegūstams attiecīgosursos, — Preiļu Valsts ģimnāzijas debašu klubs pastāv jau ceturto gadu un visu šo laiku ir Latgales novada debašu centrs, kura pienākumus ietilpst reģiona turnīru organizēšana. Latgales debašu turnīrs Preiļos notika jau sesto reizi. Šoreiz tas pulcēja arī ļoti daudz ieinteresētu skatītāju no Preiļu 2., Aglonas vidusskolas, Priekuļu pamatskolas, kur arī darbojas debašu klubi, un no Rušonas pamatskolas.

INFORMĀCIJA

Līvānu uzņēmējs atklāj jaunu mēbeļu veikalu Preiļos

● Plašajā tirdzniecības zālē apskatāmi 13 šobrīd uzņēmumā «Sencis» ražotā esošie mīksto mēbeļu modeļi. Bez Līvānos izgatavotajām mīkstajām mēbelēm pircējiem tiek piedāvāts arī daudzveidīgs un cenu ziņā demokrātisks Polijā ražoto mēbeļu klāsts.

Nenokavējiet atklāšanas akciju!

Mīksto mēbeļu ražošanas uzņēmums SIA «Sencis» šodien pulksten 11.00 rīko jaunā mēbeļu veikala Preiļos, Kooperatīva ielā 1a atklāšanu. Atnāciet un iepazīstieties ar plašo mēbeļu piedāvājumu tajā. Visu oktobri SIA «Sencis» saviem pircējiem Preiļos dāvā 10% atlaidi jebkuram pirkumam. Līdz 31. oktobrim visiem jaunā veikala apmeklētājiem, kas uzrādīs aizpildītu kuponu («Novadniekā» 1. lpp.) un «Novadnieka» abonēšanas kvīti līdz 2002. gada beigām, būs iespēja piedalīties pārsteiguma balvu izlozē. Izloze notiks 31. oktobrī pulksten 17.00 mēbeļu veikalā Kooperatīva ielā 1a. Pārsteiguma balvu ieguvēju vārdus publicēsim «Novadniekā».

Savas konkurences apstākļos, kad arvien skaļāk sevi piesaka citu valstu uzņēmēji, īpašs prieks ir par vietējiem ražotājiem, kuriem izdodas ne vien izdzīvot, bet arī attīstīties, neaizmirstot par pircēju interesēm un labajiem. Iepriekš minētais pilnā mērā attiecināms uz SIA «Sencis» — vietējo uzņēmumu, kas jau piecus gadus nodarbojas ar mīksto mēbeļu ražošanu. Firms ražotne atrodas Līvānos, taču «Senča» produkciju pazīst daudzviet Latvijā. Uzņēmumam ir arī vairāki firmas veikali, bet šodien atklātā tirdzniecības zālē Preiļos būs lielākais SIA «Sencis» veikals.

Pircēju ērtai apskatei 270 m² lielajā tirdzniecības zālē izvietoti vairāki desmiti mēbeļu vienību. Tē iespējams nokomplektēt mēbeles dzīvoklim vai mājai, patīkami pārsteidz modeļu dažādība un demokrātiskās cenas. Visām precēm ir ie-

spējams noformēt līzingu Baltijas Tranzītu bankā, stāsta SIA «Sencis» direktors Ēriks Salcevičs.

Būtiskākā uzņēmuma darbības joma ir mīksto mēbeļu ražošana, kas aizsākās pirms pieciem gadiem ar pirmo pašu izgatavoto divāna modeli. Starp citu, tas ražotājam ir joprojām. Toreiz uzņēmumā bija nodarbināti 5 cilvēki, tagad strādā 40 darbinieki. SIA «Sencis» ir vienīgais mīksto mēbeļu ražotājs Latgales reģionā, un patlaban tirdzniecībā ir 13 mēbeļu modeļi: sešu veidu atpūtas stūrīši (divāns un krēslis), divu modeļu tradicionālie divāni, divu veidu stūra divāni, divu veidu izvelkama krēslis un tahta. Novitāte ir oriģināls un stilīgs jauniešiem domāts stūra divāns «Juniors». Mīkstās mēbeles ir maksimāli funkcionālas, visi divāni ir izvelkami, zem tiem ir ērtas veļas kastes, kas mazgabarīta dzīvokļos ir ļoti svarīgi. Pa-

● Izvēles iespējas ir arī eleganto klasiskā stila mēbeļu cienītājiem. Ādas divāni ar dabīgā ozolkoka apdari savu vērtību saglabās arī nākošajam paaudzēm. Foto: M.Rukosujevs

sūtītājs var izvēlēties sev tīkamāko mēbeļu audumu, kas atšķiras gan pēc faktūras, gan krāsas.

Jaunajā veikalā aplūkojamas un iegādājamas ne tikai uzņēmumā tapušās mīkstās mēbeles, bet arī Polijā ražotas virtuvas mēbeles, viesistabas garnitūras, sekcijas, bufetes, žurnālu galdiņi, biroja, bērnistabas, guļamistabas un priekšnama mēbeles. Veikalā ir plašs rakstāmgaldņu piedāvājums un sekcijas košās krāsās gammās, kas īpaši patiks jauniešiem. Mēbeles ir iespējams komplektēt no atsevišķiem plauktiem un skapišiem atbilstoši vajadzībām un istabas izmēriem.

Aplūkojams bagātīgs mūsdienīgu viesistabas garnitūru piedāvājums. Sekciju jaunajā veikalā atradīs gan klasiskā stila cienītāji, gan šobrīd aktuālā minimālisma piekritēji. Situētākā pircēju daļa veikalā var iegādāties mēbeles, kas kal-

pos vairākām paaudzēm. Tie ir ādas divāni ar dabīgā ozolkoka apdari, kā arī klasiskā stila kumodes un eleganti viesistabas mēbeļu komplekti.

Pārdevējas palīdzēs izvēlēties cenu, krāsu un stila ziņā pieņemamākās mēbeles ne tikai no izstādītajām, bet arī katalogos apskatāmajām — «Sencis» sadarbojas ar Polijas mēbeļu firmām «Black Red White» un «Stolplyt». Pasūtījums tiek izpildīts vidēji divu nedēļu laikā, pie tam Preiļu pilsētas robežās uzņēmums nodrošina arī bezmaksas mēbeļu piegādi un salikšanu.

SIA «Sencis» veic arī mīksto mēbeļu atjaunošanu: maina mēbeļaudumus un matračus. Veikalā pēc pasūtījuma var iegādāties spoguļus, drīzumā būs pieejama arī mēbeļu furnitūra: rokturi, enges, kā arī paklāji un grīdas celiņi.

G.Kraukle

IZGLĪTĪBA

Valsts valoda mazākumtautību skolās

Uz pirmo darba semināru šajā mācību gadā pulcējās valsts valodas metodiskās apvienības dalībnieki – latviešu valodas skolotāji mazākumtautības skolās. Apvienības vadītāja, Preiļu 2. vidusskolas skolotāja Vilhelmīne Jekimova «Novadnieku» informēja, ka pakāpeniski šo skolotāju skaits samazinās, jo skolās aizvien vairāk bērnu kā mācībvalodu izvēlas latviešu valodu. Piemēram, Aglonas vidusskolā mācības krievu valodā notiek vairs tikai vienā klasē. Klasu skaits ar apmācībām krievu valodā stipri samazinājies Ārdavas un Gailīšu pamatskolā. Mācības krievu valodā joprojām notiek Preiļu 2. un Līvānu 2. vidusskolā, arī Riebiņu vidusskolā. Tiklīdz bērni sasniedz noteiktu valsts valodas prasmes līmeni, viņi pāriet uz klasēm ar apmācību latviešu valodā, un šis process ir neapstrīdams, teica Vilhelmīne Jekimova. Sevišķi tas attiecas uz spējīgākajiem skolēniem. Acīmredzot, uz-

skata valsts valodas metodiskās apvienības vadītāja, apvienībai ir jāpaplašinās, tajā iesaistot bilingvālās apmācības skolotājus, kuriem pagaidām nav savas metodiskās apvienības. Tomēr viena lieta ir mācīt bilingvāli, bet otra – mācīt latviešu valodu cittautiešiem, un es šajā ziņā saskatu ļoti mazas iespējas sadarbībai, atzina Vilhelmīne Jekimova. Taču visi latviešu valodas skolotāji bilingvālo apmācību skolās vērtē pozitīvi, jo tādējādi skolēni labāk apgūst valsts valodu, palielinās viņu vārdu krājums.

Gandrīz visi skolotāji, kas māca valsts valodu mazākumtautību skolās, ir latvieši, ieguvuši attiecīgu specialitāti, un viņiem pašiem šī priekšmeta mācīšana grūtības nesagādā. Tādējādi ar kadriem valsts valodas apmācībā skolās problēmu nav, uzskata Vilhelmīne Jekimova. Problēmas drīzāk rada ne sevišķi pārdomātie mācību līdzekļi. Pamatskolas izglītībai nepieciešamo līdzekļu ir pietiekami, taču nevien-

no tiem nav izmantojams bez papildinājumiem. Viens domāts sarunvalodai, otrs gramatikai, trešais kādu citu prasmju izveidošanai, bet nav neviena kopīga izdevuma. Mācību materiāli ir dažādi un pietiekamā daudzumā, bet jaunajā pamatizglītības standartā iekļautas prasības, kas attiecas uz visiem izdevumiem, un skolas nav tik bagātas, lai saviem audzēkņiem viena priekšmeta apguvei sagādātu vairākas grāmatas. Skolotājiem galvenokārt jāstrādā ar vienu grāmatu, un sagatavošanās gala pārbaudījumiem šādos apstākļos prasa lielu meistarību.

Skolēniem pret valsts valodas apguvi ir pozitīva attieksme, diemžēl ģimenēs bērniem pazūd motivācija mācīties latviešu valodu, jo vecāki nedod iespēju papildināt un nostiprināt iegūtās zināšanas kaut vai izvēloties televīzijas pārraides latviešu valodā. Latvisko raidījumu skatīšanās skolēniem daudz palīdzētu valsts valodas apguvē, tā uzskata skolotāji.

Valsts valodas stundas mazākumtautību skolās notiek no 1. līdz 12. klasei. Pirmā klase ir vispateicīgākais vecums valodas apguvei, spriež Vilhelmīne Jekimova, un tāpēc ļoti žēl, ka šajā posmā šim priekšmetam atvēlētas tikai divas stundas nedēļā.

12. klasi beidzot un kārtojot centralizēto eksāmenu, absolvents vienlaikus saņem dokumentu, kurā norādīts viņa valsts valodas prasmes līmenis.

Līvānu 2. vidusskolas skolotāja Līga Kaktiņa savukārt uzskata, ka valsts valodas mācīšanā vislielākās problēmas rodas ar rakstīšanu. Taču viņa atzīst, ka daļai bērnu problēmas ar rakstīšanu ir arī dzimtajā valodā. Savukārt eksāmenos tiek izvirzītas aizvien augstākas prasības, kas pielīdzinātas latviešu skolas prasībām. 12., kā arī 9. klases eksāmenā skolēnam jāuzraksta domraksts, kurā tiek prasīts plānveidīgums, tāpēc skolēnam labi jāpārvalda ne tikai latviešu, bet arī dzimtā valoda.

Līga Kaktiņa valsts valodu māca 6., 8. un 11. klašu grupās. Bērnu zināšanu līmenis, salīdzinot ar agrāko periodu, tagad ir daudz augstāks, viņa uzskata, taču tas atkarīgs ne tik daudz no skolotāja, bet gan no tā, ka bērni vairāk kontaktējas ar latviešu vienaudžiem. Līdz ar to mazākumtautību bērni skolā ierodas ar noteiktu vārdu krājumu.

Savukārt vidusskolas posmā, pēc skolotājas domām, nav vienotības starp tām prasībām, kas izvirzītas latviešu valodas skolotājam un prasībām gala eksāmenos. No pedagoga tiek prasīts, lai viņš audzēknim iemācītu labi runāt, kontaktēties dažādās situācijās, rakstīt, bet eksāmenā tas jāparāda minimāli. Problēma ir arī tā, teica Līga Kaktiņa, ka mācību plānā ir uzskaitīti daudzi latviešu autori, kuru darbi jāapgūst, bet eksāmenā no tiem iekļauta tikai kāda ceturtdaļa. Savukārt stundu skaits ir par mazu, lai to visu apgūtu.

L.Rancāne

● APMĀKSĀTS LAUKUMS

Ziņas no Lattelekom

Par Mājas ISDN

Godātie Lattelekom klienti!

Vasara jau garām, un rudenīgi drēgnais laiks arvien biežāk liek mums pavadīt laiku mājās. Te ar saviem ģimenes locekļiem pulcējamies pie vakariņu galda, lai dalītos iespaidos par dienas notikumiem. Tomēr dažkārt gadās, ka nevaram atļauties pietiekami daudz laika pārrunāt ģimenes lokā, jo, piemēram, jāsteidz sagatavot darbā nepabeigtā mēneša atskaite un pa faksu jānosūta uz biroju, jāpiezvana vecākiem uz laukiem, lai sarunātu kartupeļu talkas dienu, bet bērniem jāgataavo skolas darbi, jāuzraksta referāti vai jāizdara citi darbi.

To visu paveikt būs daudz vieglāk un ātrāk, ja ierīkosiet Mājas ISDN – drošu, ātru un kvalitatīvu tālruņa līniju.

Mājas ISDN priekšrocības

Izmantojot Mājas ISDN, ir iespēja vienai tālruņa līnijai pieslēgt vairākas sakaru iekārtas – tālruņa aparātus, faksu un arī datoru. Turklāt katram aparātam var piešķirt savu tālruņa numuru. Šī priekšrocība ir svarīga, ja jums ir māja ar vairākām istabām, kur katram ģimenes loceklim nepieciešams savs tālruņa aparāts. Varbūt domāsi, kāpēc nepieciešami vairāki tālruņa aparāti, ja vienlaikus visi runāt nevar. Taču, izmantojot Mājas ISDN, ir iespējami divi vienlaicīgi savienojumi pēc jūsu izvēles, un mājas apstākļiem tas ir pilnīgi pietiekami. Šis pakalpojums dod iespēju runāt pa tālruni un vienlaikus sērfot internetā vai sūtīt faksu.

Lai pilnvērtīgi izmantotu visus Mājas ISDN papildpakalpojumus,

iesakām iegādāties arī kvalitatīvus tālruņa aparātus, ar kuru palīdzību varēsiet izmantot tādus papildpakalpojumus kā *Numura noteicējs* un *Konferences zvans*. *Numura noteicējs* lieti noderēs, ja pirms sarunas vēlēšities uzzināt, kas jums zvana (šis pakalpojums darbojas, ja lietosiet atbilstošu tālruņa aparātu ar displeju), bet, ja vēlaties sarunāties ar vairākiem draugiem vienlaikus, pakalpojums *Konferences zvans* palīdzēs organizēt sarunu starp vairākiem abonentiem uzreiz.

Mājas ISDN tālruņa līnijas ierīkošana

Ja nolemsiet ierīkot Mājas ISDN, bet līdz šim neesat bijis Lattelekom klients, tad jums tiks ierīkota ISDN tālruņa līnija, savukārt, ja jums jau ir fiksētā tālruņa līnija, bet vēlaties ierīkot Mājas ISDN, ir iespēja pārveidot tālruņa līniju par Mājas ISDN. Turklāt pašreiz šī tālruņa līnijas pārveidošana tiek veikta par ļoti izdevīgu cenu.

Daudzi klienti, kuri ir nolēmuši pārveidot savu tālruņa līniju par Mājas ISDN, uzdod jautājumu, vai iepriekšējās tālruņa līnijas abonēšanas maksa tiks pieskaitīta Mājas ISDN tālruņa līnijas abonēšanas maksai. Nē, jums vairs nebūs jāmaksā abonēšanas maksa par iepriekšējo tālruņa līniju.

Lai noskaidrotu jebkurus jautājumus par Mājas ISDN tālruņa līniju, lūdzam piezvanīt Lattelekom Klientu apkalpošanas dienestam pa bezmaksas tālruņa numuru 8008040.

Aktualitāte

Ierīkojot Mājas ISDN, varēsiet

izmantot arī kvalitatīvus iezvanpieejas pakalpojumus. Ja internetu izmantojat ne tikai e-pasta sūtīšanai, iesakām jums interesantu piedāvājumu – *Mājas ISDN* kopā ar *Interneta tarifu plānu*. Šis piedāvājums paredz par izdevīgu abonēšanas maksu mēnesī darbdienu vakaros sērfot internetā par divas reizes zemākiem iezvanpieejas tarifiem.

Mājas ISDN tālruņa līniju vērtē klienti

Santa, 32 gadi, mājsaimniece: «Iegādājos šo tālruņa līniju pirms 3 mēnešiem. Jau pirms pakalpojuma pasūtīšanas biju dzirdējusi par šīs līnijas plašajām iespējām, bet galīgo lēmumu iegādāties Mājas ISDN pamudināja pieņemt akcija, kuras laikā parastās tālruņa līnijas pārveidošana par Mājas ISDN maksāja tikai 5 latī. (Šī iespēja pastāv vēl joprojām.) Svarīgi ir tas, ka šī tālruņa līnija nodrošina ne tikai tālruņa pakalpojumus, bet arī iezvanpieejas iespējas. Drīzumā plānoju iegādāties datoru, jo arvien vairāk nākas izmantot interneta pakalpojumus, piemēram, meitai nepieciešama informācija par dažādākajiem tematiem skolas vajadzībām un, protams, internets tiks izmantots arī čatošanai ar draugiem. Arī pati domāju izmantot iezvanpieejas pakalpojumus e-pasta sūtīšanai un saņemšanai, jo esmu basketbola komandas spēlētāja un informāciju par sporta aktualitātēm, sacensībām un treniņiem ir ērtāk saņemt pa e-pastu. Iegādājoties šo tālruņa līniju, atrisinājām arī problēmu, kā atbildēt uz daudzajiem tālruņa zvaniem, jo meitai bieži zvana, un viņa ir ļoti priecīga par to, ka ta-

gad viņai ir pašai savs tālruņa aparāts un savs numurs, un nav vairs jāskrien pirmajai pie aparāta, lai paspētu atbildēt uz kārtējo tālruņa zvanu. Turklāt tagad varam runāt netraucēti – viņa pa savu tālruni un es pa savu.

Pateicoties *Numura noteicējam*, tagad, kad jau kādu laiku redzu, kas man zvana, šķiet, ka bez šī pakalpojuma vairs nevarētu iztikt, jo cilvēks jau ātri pierod pie ērtībām.

Esmu apmierināta ar šo tālruņa līniju un iesaku to arī saviem draugiem un paziņām. Vēlos tikai piebilst, ka, pirms ierīkot šo tālruņa līniju, pārliecinieties, vai tālruņa aparāts nodrošina *Numura noteicēja* funkciju, jo citādi nevarēsiet pilnībā novērtēt Mājas ISDN priekšrocības.»

Lattelekom speciālista komentārs: «Lai varētu izmantot pakalpojumu *Numura noteicējs*, klienti var iegādāties Mājas ISDN komplektā ar tālruņa aparātu, kas nodrošina šo funkciju. Pastāv trīs iespējas – atkarībā no klienta vajadzībām viņš var pasūtīt parasto tālruņa aparātu, radiotālruni vai arī ISDN tālruni. Tāpat visi šie piedāvātie tālruņa aparāti ļauj izmantot telefona grāmatu, pēdējo numuru atkārtotās funkciju un daudzas citas iespējas.»

Ivars, 30 gadi, datorspeciālists: «Izvēlējos šo tālruņa līniju tāpēc, ka bija nepieciešami vairāki tālruņa numuri, gribēju arī zināt, kas zvana, kā arī redzēt neatbildētos zvānus. Un galvenais – vēlējos lietot internetu, neaizņemot tālruņa līniju.

Šī pakalpojuma galvenās priekšrocības ir ļoti ātrs savienojums, vairāki tālruņa numuri, iespēja

runāt pa vienu tālruni un vienlaikus zvanīt pa otru.

Izmantojot interneta iezvanpieēju, savienojums notiek pāris sekundēs, bet, ja ir parastā ciparu līnija, dažkārt jāgaida gandrīz pusminūte.

Savienojuma ātrums arī parasti ir lielāks nekā ciparu līnijai. Tātad, lai atvērtu kādu sarežģīti dizainētu mājas lapu, izmantojot ISDN, nepieciešams daudz mazāks laiks. Līdz ar to varat ietaupīt savus finansālos līdzekļus, jo, izmantojot iezvanpieejas pakalpojumus, jāmaksā par internetā pavadīto laiku, tāpēc – jo ātrāk darbosies internets, jo mazāk būs jāmaksā.

Šo pakalpojumu noteikti ieteiktu izmantot privātmāju īpašniekiem, vispār – jebkurai ģimenei.»

Izlozē atlaides tālruņa līnijas abonēšanas maksai

Oktobrī veicināšanas balvu – 100% atlaidi tālruņa līnijas abonēšanas maksai uz 3 mēnešiem – saņems **Anastasija Baranovska** (Preiļi, Cēsu ielā), **Arnolds Leonovičs** (Pelēču pagasts, Ārdavā) un **Eleonora Zeize** (Aglona, Kalnu ielā).

Pateicamies mūsu godprātīgākajiem klientiem par veiksmīgu sadarbību!

Atgādinām, ka Lattelekom joprojām katram simtajam klientam, kas piesaka pastāvīgo Mājas DSL interneta pieslēgumu, šo pakalpojumu ierīko bez maksas.

Uz tikšanos nākamajā mēne Jūsu Lattelekom

6.

ATKLĀTĀ VĒSTULE

Preiļu rajona padomes atklātā vēstule rajona iedzīvotājiem

J.ŠNEPSTA kungam,
Preiļu novada domes priekšsēdētājam,
rajona padomes loceklim,

Masu medijiem:
«Novadnieks»
«Vietējā Nedēļas Avīze»
«Diena»
Ziņu aģentūrai LETA

J.KRŪMIŅA kungam,
īpašo uzdevumu ministram valsts un
pašvaldību reformu lietās

I.KALNIŅA kungam,
Pašvaldību lietu pārvaldes direktoram

Sakarā ar to, ka Preiļu rajona padomē ir izveidojusies situācija, kad Preiļu un Līvānu novada domju priekšsēdētāji J.ŠNEPSTS un A.VAIVODS bloķē gan komiteju, gan padomju sēžu darbu un vairākos J.ŠNEPSTA privātvīzes «Vietējā» numuros tiek grauta Preiļu rajona padomes amatpersonu un izpildinstitūcijas darbinieku autoritāte, griežamies ar atklātu vēstuli pie Jums, cienījamie rajona iedzīvotāji!

Rajona padomes sastāvā J.ŠNEPSTS ir kopš 2001. gada 20. jūlija. Šinī laika periodā nav sagatavojis un iesniegjis izskatīšanai komiteju vai padomju sēdēm nevienu lēmumprojektu, tikai, izmantojot sēžu iespēju, ir centies realizēt savu atbilstošo politiku pret atsevišķiem rajona pakļautībā esošo iestāžu un uzņēmumu vadītājiem. Viņa mērķis ir noņemt no darba SK «Cerība» direktoru I.BABRI, p.u. «Preiļu slimnīca» direktoru J.ANSPOKU, rajona padomes priekšsēdētāju A.SOLDĀNU, izpildītāri A.PASTORI.

Gandrīz visiem mums ir stāstīts mīts par to, ka viņa mērķu realizēšanas atbalstīšanas gadījumā, rajona padomei sāksies paradīzes laiki – «Preiļu slimnīcai» nodokļi tiks norakstīti, SK «Cerība» parādi dzēsti utt. Pieļaujam, ka J.ŠNEPSTS to varētu atļauties, ja vien arī turpmāk Finanšu ministriju, kā līdz šim, vadītu viņa partijas biedrs, bet ļoti ceram, ka beidzot valstī būs sākušies jauni laiki un jaunie politiķi būs tie, kuri vairs nepieļaus nodokļu maksātāju naudu dalīt tikai vienas partijas izredzētajiem pašvaldību vadītājiem.

Piedāvājam Jūsu izvērtēšanai rajona padomes parād-saistības, kuras tik ļoti satrauc J.ŠNEPSTU un kuru dēļ viņš ir gatavs A.SOLDĀNA krēslā iecelt administratoru finansu stabilizācijai (skat. tabulas nr. 1, 2, 3).

Kā no tabulām redzams, tad finansu stabilizācija vairāk būtu nepieciešama Preiļu novada domei nekā rajona padomei.

Visiem saprotams, ka parādi nav laba lieta. Bet tie ir izveidojušies, maksimāli mēģinot saglabāt Aglonas internātgimnāziju kā mācību iestādi, kad tā ar savu kustamo mantu tika izlikta no iepriekšējās mājvietas un bija nepieciešams veikt renovācijas darbus citā ēkā, kas varētu kļūt par pastāvīgu bāzi skolas mācību procesa nodrošināšanai. Tie ir radušies arī sakarā ar valsts mēroga Trīsvaižņu sporta spēļu norisi Preiļos.

Preiļu novada dome 2001. gada sākumā uzvarēja konkursā par šo spēļu organizēšanu. Daudz kas bija darāms gan SK «Cerība» stadiona, gan tribiņu, gan zāļu remontēšanā, jo arī mūsu iestādes bāzi bija nolemts izmantot spēļu norisē.

No LR Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta pārvaldes, gan Sporta komitejas tika solīti līdzekļi darbu veikšanai.

Rajona padome ar 2001. gada 14. februāra lēmumu nr. 2/21 apstiprināja sadarbības līgumu starp Preiļu novada domi un Preiļu rajona padomi celtniecības darbu organizēšanā SK «Cerība», jo šos solītos valsts līdzekļus spēļu sakarā tika paredzēts ieskaitīt novada domei, kurai, atbilstoši pastāvošajai likumdošanai, bija jāorganizē konkursi vai

cenu aptaujas darbu veikšanai.

Izglītības un zinātnes ministrs K.GREIŠKALNS bija Trīsvaižņu spēļu orgkomitejas priekšsēdētājs. Arī viņš visās spēļu sagatavošanas sanāksmēs vienmēr uzsvēra, ka līdzekļi būs, tikai visiem jāgatavojas šim lielajam valsts mēroga pasākumam.

Tāpēc arī SK «Cerība» direktors I.BABRIS ar vēsu galvu, nedarot zināmu pat rajona padomei, izņemot I.MELUŠKĀNU (toreiz bija rajona padomes priekšsēdētājs), parakstīja līgumu ar SIA SAU «Preiļi» par tribiņu remontu. Tā rīkoties viņš nedrīkstēja, jo saskaņā ar iestādes nolikumu, direktors varēja slēgt līgumu par finansu līdzekļu izmantošanu SK «Cerība» budžeta ietvaros.

Tā kā pārkāpums atklājās vēlāk nekā atbilstoši LR DLK var piemērot disciplinārsoodu, I.BABRIS netika sodīts.

Protams, te neiet runa par to, ka nauda ir izmantota nelietderīgi, vai kāds to piesavinājis. Fakts ir tāds, ka tribīnes ir izbūvētas un tās varēs izmantot daudzus gadus. Tikai nauda, kurai vajadzēja atnākt līdz rajona padomei parādu dzēšanai (to bija apsolījis ministrs K.GREIŠKALNS savā 2001. gada 14. decembra vēstulē nr. 1-14/362 «Par Trīsvaižņu spēlēm» un Sporta pārvaldes vadītājs E.FO-GELIS vēstulē nr. 7-1/1038 no 11.12.2001.g.), ar J.ŠNEPSTA «svētību» tika novirzīta uz novada domi.

Aplicinājums tam ir starp J.ŠNEPSTU un E.FOGELI 2002. gada 8. martā noslēgtais sadarbības līgums par līdzekļu Ls 33 000 piešķiršanu domei no Valsts speciālā budžeta Preiļu stadiona remontam (sintētiskā seguma uzklāšanai).

Spēles bija aiz muguras, kāds sintētiskais segums 2002. gada 8. martā bija jāuzklāj stadionā? Paradoxāli, ka ailiē «Līguma priekšmets» ierakstīts teikums «Lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu mērķtiecīgu izmantošanu».

Un vēl par SK «Cerība» apkures parādiem novada domei. Jau apstiprinot 2002. gada budžetu šai iestādei, skaidri bija redzams, ka līdzekļu tās darbības nodrošināšanai nepietiks, jo saskaņā ar 2001. gadā noslēgto līgumu starp sporta klubu un novada domi, par siltumenerģiju gada laikā jāmaksā Ls 7669.56, bet direktors I.BABRIS šī pakalpojuma apmaksai varēja iedalīt tikai Ls 6500.

Ja rajona padomes 2002. gada budžetu apstiprinot, abi novadu priekšsēdētāji (tolaik V.GERCĀNS un J.ŠNEPSTS) nebūtu vienojušies par Ls 14 000 piešķiršanu Preiļu kultūras nama renovācijas darbu veikšanai, bet gan domājuši kā īsti politiķi par rajona padomes iestāžu darbības nodrošinājumu, parādu nasta nebūtu tik smaga.

Attiecībā uz p.u. «Preiļu slimnīca» parādsaistībām. Iedzīvotājiem atgādinām, ka visi veselības aprūpes uzņēmumi, jeb vienkārši slimnīcas, tiek finansētas no valsts budžeta caur reģionālajām slimokasēm. Šīs kases pār pakalpojumu no slimnīcām un par to maksā naudu saskaņā ar noslēgto līgumu. Bet šīs naudas apmēri ir nepietiekami, lai normāli varētu funkcionēt veselības aprūpes uzņēmumi. Tiem netiek maksāts par pārstrādi, jeb ārpuslīguma saistībām, kas rodas, sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību tautā sauktajiem bezpajumniekiem un maznodrošinātajiem, ārstējot iedzīvotājus vīrusinfekciju uzliesmošanas gadījumos utt.

Tā kā visi šie uzņēmumi, izņemot p.u. «Līvānu slimnīca», pēc sava statusa ir Preiļu rajona pašvaldības uzņēmumi, tad iespēju robežās esam palīdzējuši gan iekārtu iegādei, gan nelielu remontu veikšanai. Piedāvājam izvērtēšanai tabulu nr. 4.

«Preiļu slimnīca» ir sertificēta, saņēmusi dokumentus, kas apliecina, ka tajā tiek sniegti kvalitatīvi medicīniskie pakalpojumi iedzīvotājiem. Administrācija (J.ANSPOKS, G.DZERIŅA) ieguldījuši lielu darbu sagatavošanas periodā. Atlicis tikai sertificēt 2 neatliekamās palīdzības mašīnas, bet to aprikošanai nepieciešami līdzekļi, ko direktors cenšas piesaistīt no visiem (t.sk., arī Preiļu novada domes). Bet te parādās J.ŠNEPSTA attieksme pret jautājuma izskatīšanu. Lai sniegtu palīdzību domes iespēju robežās, tiek pieņemti lēmumi finansālās darbības pārbaudei citas pašvaldības uzņēmumā – iesūtīt revidentu,

Valsts kontroli, samazināt rajona padomes amatpersonu algas un iegūtos līdzekļus novirzīt slimnīcas darba organizēšanai. Saprotams ir viens, ka J.ŠNEPSTAM gribas ieviest visaugstāko precizitāti likumu ieviešanā rajona padomē, bet sevis vadītajā domē atļaujas pieņemt lēmumus pat par jebkuras pašvaldības risināmo jautājumu loku.

2002. gada 18. septembrī mēs, rajona padomes locekļi, apmeklējām «Preiļu slimnīcu», lai iepazītos ar pēdējā laikā paveikto uzņēmumā. Taču J.ŠNEPSTS neuzskatīja par lietderīgu šo apmeklējumu un neieieņās slimnīcā, lai iepazītos ar reālajām izmaiņām, kas notikušas uzņēmumā, gatavojoties sertificēšanai.

J.ŠNEPSTA dusmas sprāgst uz visām pusēm, jo arī pašam nesen, vēlot rajona padomes priekšsēdētāja vietnieku, viņa ieceres neīstenojās. Šinī amatā mēs atbalstījām Jersikas pagasta padomes priekšsēdētājas M.SPŪLES kandidatūru, kura, strādājot enerģiski savā pašvaldībā, jau ir pierādījusi, ka spēj un var izdarīt ļoti daudz, labi pārzina pašvaldību darbu.

Pretēji J.ŠNEPSTA viedoklim par rajona padomes pastāvēšanas nelietderīgumu, bezdarbību, piedāvājam informāciju par tikai nelielu daļu no veikto darbu apjoma, atgādinot iedzīvotājiem, ka likumā «Par pašvaldībām» rajona līmenim noteiktas 4 galvenās funkcijas: civilā aizsardzība, pasažieru pārvadājumu nodrošināšana, pārstāvniecība reģionālajā slimokasē, pedagogu tālākizglītības un metodiskā darba vadība. Jūsu izvērtēšanai tabula nr. 5.

Bet vēl rajona padomes pakļautībā ir iestādes un uzņēmumi, kuri ieguldījuši pietiekamu artavu kopējo jautājumu risināšanai rajonā.

Un visbeidzot, par bēdīgi slavenajām amatpersonu algām, kuras tik ļoti satrauc J.ŠNEPSTU un kuru sakarā ir bijuši pasūtīti gan LNT sižeti, gan tik daudz rakstīts presē.

Rajona padomes amatpersonu, kā arī darba algas izpildinstitūcijas darbiniekiem tiek apstiprinātas ar rajona padomes lēmumu, izskatot budžetu attiecīgajam gadam.

Ne no valsts kontroles, ne no zvērinātā revidenta, kuri veic finansālās darbības revīziju, nav saņemti aizrādījumi par nelikumībām algu fonda izmantošanā. Rādot piemēru rajona padomes amatpersonām un izpildinstitūcijas darbiniekiem, J.ŠNEPSTS kā lielākais akciju turētājs «Preiļu sierā», būtu pacenties nevis pirmais saņemt dividendes, bet gan apmaksāt zemniekiem bēdīgi slavēto pienu naudu. Tad mēs saprastu visi, ka augstāk par savām interesēm viņš tur laucinieku intereses.

Bet pēdējie privātreportiera P.PĪZEĻA raksti, J.ŠNEPSTA, kā līdzpašnieka preses izdevumā «Vietējā» par algām bija politiskais pasūtījums, ko atzina pat J.Šnepsta godprātīgais kalps, informējot par to, ka arī viņam alga jāpelnīt.

Ir pienācis laiks izvērtēt visas šīs lietas, kas nenes Preiļu rajonam slavu, bet gan ietekmē tā prestižu. Un ir neērti no kaimiņu kolēģiem, kuri savās pašvaldībās prot risināt jautājumus dialoga veidā, savstarpējā cieņā un sapratnē.

«Miers baro, nemiers postā» — šis brīnišķīgais teiciens no tautas mutes ir gudra pamācība katrai lietu virzībai.

Cerībā uz sapratni nākotnē –
Preiļu rajona padomes locekļi:

Vārkavas novada domes priekšsēdētāja A.Spuriņa,
Silajāņu pagasta padomes priekšsēdētāja M.Trifanova,
Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs V.Adamovičs,
Sīlukalna pagasta padomes priekšsēdētājs J.Leicis,
Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs J.Kovaļevskis,
Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja M.Spūle,
Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs J.Zeps,
Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja M.Litauniece,
Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs J.Domulis,
Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs A.Znotiņš,
Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja H.Streiķe,
Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs, Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs A.Soldāns

Tabula nr. 4

IEDALĪTIE LĪDZEKĻI SLIMNĪCĀM NO RAJONA BUDŽETA

Uzņēmums	1997. g.		1998. g.		1999. g.		2000. g.		2001. g.		kopā
p.b.u. «Preiļu slimnīca»	Ēkas remontam	3000	Poliklīnikas ēkas siltināšanai	4477	Poliklīnikas ēkas siltināšanai	12704	Dotācija	7500	Dotācija	10000	37681
p.b.u. «Līvānu slimnīca»	Apkures ierīkošanai	11198		0	Diagnostikas aparātūras iegādei	10000	Dotācija	275	Dotācija	5000	27473
p.b.u. «Aglonas lauku slimnīca»	Ēkas remontam	10040	Ēkas remontam	5250		0	Ēkas remontam	2000	Ēkas remontam (tika piesaistīti arī Holandes labdar. organizācijas līdz.)	2000	19290
KOPĀ:		25238		9727		22704		9775		17000	84444

No tabulas redzams, ka piecu gadu garumā slimnīcām kopā iedalīti Ls 84 444.

Preiļu rajona padomes un tās pakļautības iestāžu saistību kopsavilkums

Tabula nr. 1

7.

Nr. p.k.	IESTĀDE	AIZŅĒMUMA VAI PARĀDA SĀKOTNĒJĀ SUMMA	MĒRKIS	AIZŅĒMUMU UN PARĀDU NĒMŠANAS PERIODS	KOPEJĀ ATLIKUSĪ SUMMA UZ 31.12.2001. g. latos	ATMAKSA PA GADIEM (latos)								
						2002. g.		2002. g.	2004. g.	2005. g.	2006. g.	2007. g.	2008. g.	
						UZ 1. JANVĀRI	UZ 1. OKTOBRI							
AIZŅĒMUMI														
1.	Pasaules banka	117918,87 USD	PBU «Preiļu slimnīca» poliklīnikas ēkas siltināšana	16.03. 1998. g.	62819,21	7258	3615	7762	8287	8834	9448	10060	11170	
2.	Valsts kase	50000 lati	Aglonas internātgimnāzijas ēkas rekonstrukcijai	29.09. 1999. g.	28000	10000	2500	10000	8000					
3.	Valsts kase	92707 lati	Pašvaldību ceļu būvdarbu veikšanai	21.08. 2000. g.	76207	18000	4200	18600	20100	19507				
KOPĀ						167026,21	35258	10315	36362	36387	28341	9448	10060	11170
RAJONA PADOMES IESTĀŽU SAISTĪBAS														
4.	SIA «Kolons»	138467,39 lati	Aglonas internātgimnāzijas ēkas rekonstrukcijai	10.08. 2001. g.	138467,39	50400	12600	50400	37667,39					
5.	SIA SAU «Preiļi»	114095,07 lati	Pašvaldību ceļu būvdarbu veikšanai	22.10. 2001. g.	95000	95000	24000							
6.	SIA SAU «Preiļi»	55575,32 lati	Stadiona tribīņu renovācija	2001. g.	55575,32	55575,32	55575,32							
KOPĀ						289042,71	200975,3	92175,32	504000	37667,39	0	0	0	0
PAVISAM:				latos	456068,92	236233,3	102490,3	86762	74054,39	28341	9448	10060	11170	
Pasaules bankas aizņēmums dolāros						11206		12045	12921	13833	14856	15877	17725	

Ieņēmumi pamatbudžetā bez mērķdotācijas 547342 43% 19% 16% 14% 5% 2% 2% 2%

Procentos pēc stāvokļa uz 2002. gada 1. janvāri

Tabula nr.5

Informācija par finansiālo līdzekļu piesaisti ārpus Preiļu rajona (2000.-2004. gads) (uz 08.10.2002.)

*) tieši ietekmē arī Preiļu novadu

Nr.	PROJEKTA, PROGRAMMAS VAI CITAS AKTIVITĀTES NOSAUKUMS	PIESAISTĪTIE LĪDZEKĻI (Ls)	RAJONA PADOMES LĪDZFINANŠĒJUMS (Ls)	RAJONA ATTĪSTĪBAS STRATĒGISKAIS VIRZIENS	PROJEKTA UZSĀKŠANAS LAIKS	PROJEKTA PABEIGŠANAS LAIKS	REZULTĀTI
1.	Magistrālā gāzes vada Upmala — Preiļi pabeigšana un līdzdalība Rēzeknes virzienā gāzes vada projektēšanā*	870 000	—	Preiļu rajona, novada gazifikācija un vides sakārtošana	2000.g.	2003.g.	Izbūvēts gāzes vads
2.	Preiļu rajona vienotās informācijas sistēmas izveidošana (PVIS) *	102 784	8 000	Informācijas sistēmas izveidošana pašvaldībās	2000.g.	2003.g.	Radīta rajona pašvaldību un teritor. vienību vienotā informācijas sistēma
3.	Dienvidlatgales atkritumu apsaimniekošanas projekts (projektā piedalās 3 rajoni un 2 pilsētas)	7 200 000	58 000 (Rajona pašvaldību līdz.)	Apkārtējās vides sakārtošana	2000.g.	2004.g.	Sakārtota atkritumu saimniecība
4.	Norvēģijas valdības finansētais projekts «Eiropas zeme» (Projektā piedalās Latvijas, Lietuvas un Baltkrievijas pierobežas pašvaldības)* (daļēji angļu, krievu v.)	72 960	700	Uzņēmējdarbības veicināšana, kultūras un sporta sakaru atjaunošana	2001.g.	2002.g.	Izveidotas 7 darba grupas, izveidota stratēģija Eiropreģionam, kopēju projektu realizācija
5.	Projekts «Preiļu rajona vides veselības rīcības programmas aktualizācija» *	6 500	390	Vides veselības situācijas izpēte un uzlabošana	2000.g.	2002.g.	Apstiprināta Preiļu rajona vides veselības rīcības programma
6.	Sadarbība ar Scores programmu (Rudzātu vidusskolas siltināšana)	1) 700 2) ...	—	Enerģokapacitātes paaugstināšana ēkās	1) 2000. 2) tiek izskatīts	1) 2001.	Rudzātu vidusskolas siltināšana
7.	Projekts «Preiļu rajona uzņēmējcentra izveidošana» *	5 000	15 839	Informācijas sniegšana un datorpakalpojumu nodrošināšana	2001.g.	2002.g.	Radīts Preiļu raj. Uzņēmējcentrs (raj.pad. 43.kab.)
8.	Preiļu rajona teritorijas plānojuma izstrādāšana*	10 680	2 670	Teritorijas attīstība uz 10-12 gadiem	2001.g.	2002.g.	Tiks apstiprināts Preiļu r. teritor. plānoj.
9.	Reģionālajā fondā atbalstītie projekti*	483 428	12 661 509 (Uzņēmēju līdzekļi)	Uzņēmējdarbības attīstība, infrastruktūras sakārtošana, jaunu darba vietu radīšana	1998.g.	Turpinās	Tiek atbalstīti rajona uzņēmēji
10.	Projekts «Tūrisma infrastruktūras attīstība Preiļu rajonā»	3 686	3 716 (Raj. pad. līdz.) 450 (Uzņēmēju līdzekļi)	Tūrisma nozares attīstība	Pagaidām nav izskatīts	Reģionālajā fondā	Tiks atbalstīta uzņēmējdarbība tūrismā
11.	Kultūrkapitāla fondā atbalstītie projekti: 9.1. «Pastaru vējdzirnavu atjaunošana» 9.2. Konference «Tautas kultūras nozīme Latgales reģionālajā attīstībā»; 9.3. Starptautiskais tautas mākslas festivāls «Preiļi 2002» *	1 200 470 1 000	300 (Uzņēmēju līdzekļi) 100	Kultūrmantojuma saglabāšana, kultūrvides uzlabošana un kultūras sakaru veicināšana	2001. 2002.	2001. 2002.	Uzsākts darbs pie Pastaru vējdzirnavu atjaunošanas, noorganizēta konference un tautas mākslas festivāls
12.	ES PHARE finansētais projekts «Apeļo Latgali ar IT» (sadarbībā ar citiem Latgales rajoniem)* (angļu val.)	33 360	3 870 (kopā ar 2 vietējām pašvaldībām)	Tūrisma nozares attīstība	2002.	2003.	Informācijas stendu izveidošana, atpūtas vietu labiekārtošana
13.	Projekts «Latvijas DA daļas ekonomikas attīstība ar pierobežas sadarbības stiprināšanu» (sadarb. ar Daugavpils raj., Utenas raj. (Lietuva), Hilbersdorfa (Vācija) * (angļu val.)	6 800	1 042	Ilgtermiņa partnerattiecību attīstība uz vietējo kultūras un dabas resursu bāzes	2001.	2002.	Izveidota tūrisma objektu Interneta mājas lapa, izstrādāta tūrisma attīstības stratēģija
14.	Projekts «Informācijas pieejamības nodrošinājums Preiļu rajona bibliotēkās» *	10 000	—	Bibliotēku darba uzlabošana	2002.	2003.	Datorizētas bibliotēkas
15.	Projekts «Skolas ir tās, kuras uzsāk sadzīves atkritumu šķirošanu Preiļu novadā» *	2 525	700	Vides veselības uzlabošana	2002.	2002.	Skolēnu izglītošana par atkritumu šķirošanu
16.	Attīrīšanas iekārtu atjaunošana Stabulnieku un Sutru pag.	10 000 + 3 000	—	Vides veselības uzlabošana	2002.	2003.	Atjaunotas attīrīšanas iekārtas
17.	Projekts «Biodīzeldegvielas ražošanas iespējas Latgales reģ.»	15 000	3 750	Jaunu nozaru attīstība	Pagaidām nav atbalstīts		Biodīzeldegvielas ražošana
18.	Projekts «Tūrisma iespējas lenākumu palielināšana Dienvidlatgales laukos» *	600	Zāle kursiem	Tūrisma nozares attīstība	2002.	2002.	Kursi tūrisma uzņēmējdarbībā, informatīvie bukleti
19.	LRAA projekts «Latgales reģiona institucionālās kapacitātes stiprināšana, teritorijas un attīstības plānošana» * (daļēji angļu val.)	Teritorijas plānojuma izstrādāšana	2002.	2003.	Plānotāju apmācība, Latgales telpiskā plānojuma izstrādē
20.	LRAA projekts «Latgales partnerības programma» * (daļēji angļu val.)	Preiļu rajona vieta un attīstība Latgales reģionā	2002.	2003.	Izstrādāta Latgales partnerības programma
21.	Preiļu rajona kultūras mantojuma aizsardzības programma *	2 500	500	Kultūras mantojuma apzināšana un aizsardzība	Programma tiek izstrādāta, projekts pagaidām nav atbalstīts		Kultūras, arhitektūras u.c. objektu fotofiksācija, kultūrmantojuma aizsardzības programma
22.	Preiļu rajona ūdenstilpņu un akvakultūru ilgtspējīgas attīstības programma	Ūdenstilpņu un zivju resursu izpēte un perspektīvā attīstība	Pagaidām nav atbalstīts		
23.	Eiropas Kopienas LIFE programmas projekts «Ūdenssaimniecības objektu rekonstrukcija Preiļu rajonā» * (angļu val.) (Vietējās pašvaldības)	Vides veselības uzlabošana	Pašreiz tiek izstrādāts		Tiks atjaunoti ūdenssaimniecības objekti Preiļu rajona pašvaldībās
24.	Projekts «Preiļu rajona iedzīvotāju informēšana par Eiropas Savienību» *	Sabiedrības izglītošana un intelektuālā potenciāla paaugstināšana	Pašreiz tiek izstrādāts		Tiks organizēti semināri rajona pašvaldībās par ES jautājumiem
25.	Projekts «Pieaugušo izglītības centrs Preiļos» * (daļēji angļu val.)	Sabiedrības izglītošana un intelektuālā potenciāla paaugstināšana	Pašreiz tiek izstrādāts		Tiks radīts «Pieaugušo izglītības centrs Preiļos»

Tabula nr.2

Preiļu rajona pašvaldību saistību apmērs uz 2002. gada 1. janvāri:

Saskaņā ar rajona pašvaldību apstiprinātajiem budžetiem 2002.gadam, kuri ir iesniegti LR Finanšu ministrijā.

Nr.	PAŠVALDĪBA	PAMATBUDŽETA IEŅĒMUMI UZ 01.01.2002. g. (latos)	VISU SAŅEMTO SAISTĪBU APMĒRS (latos)	VISU SAISTĪBU APJOMS % PRET PAMATBUDŽETU	2002. g. ATMAKŠĀJAMO SAISTĪBU APMĒRS (latos)	2002. g. SAIST. APJOMS % PRET PAMATBUDŽETU
1.	Preiļu rajona padome	547342	177459	32,42	38055	6,95
2.	Preiļu novada dome	1527473	1222017	80,00	304760	19,95
3.	Līvānu novada dome	1093271	491790	44,98	123250	11,27
4.	Jersikas pagasta padome	113875	3680	3,23	3680	3,23
5.	Rūsonas pagasta padome	186506	10000	5,36	6000	3,22
6.	Sīļukalna pagasta padome	72344	3902	5,39	2144	2,96
7.	Vārkavas pagasta padome	70571	6329	8,98	1020	1,44

Visu aizņēmumu apjoms nozīmē 2001.gadā un iepriekšējos gados saņemto aizņēmumu kopsummu. Visu saņemto aizņēmumu atmaksa tiek sadalīta uz vairākiem gadiem.

Tabula nr.3

Preiļu rajona padomes 2002. gadā atmaksājamo aizņēmumu un tās pakļautības iestāžu saistību apjoms

PREIĻU RAJONA PADOME	PAMATBUDŽETA IEŅĒMUMI BEZ MĒRĶDOTĀCIJAS (latos)	AIZŅĒMUMU UN IESTĀŽU SAIST. KOPĀPJOMS (latos)	VISU SAISTĪBU APJOMS % NO PAMATBUDŽ. IEŅĒMUMIEM (%)
1. aile	2. aile	3. aile	4. aile
Uz 01.01.2002.g.	547342	188630	34,46
Uz 01.10.2002.g.	547342	102490	18,72

Preiļu rajona padomes 2002.gadā atmaksājamo aizņēmumu un tās pakļautības iestāžu saistību kopapjoms:

- ✓ uz 2002.gada 1.janvāri bija 34,46% (188630 izdalīts ar 547342);
- ✓ uz 2002.gada 1.oktobri — 18,72% (3.aile daļa ar 2.aili);
- ✓ uz 2002.gada 31. decembri būs 12,04%.

Paskaidrojums pie tabulām nr. 2 un nr.3

Preiļu rajona padomes visu saistību apjoms pret pamatbudžeta ieņēmumiem procentos tiek aprēķināts, visu saistību kopsummu (skatīt 4.aili) 177459 izdalot ar pamatbudžeta ieņēmumiem 547342 (skatīt 3.aili), kas sastāda 32,42% (skatīt 5.aili). (Analogi aprēķina citu pašvaldību saistību apjomu).

Vislielākais visu saņemto saistību apjoms procentos no pamatbudžeta ieņēmumiem ir Preiļu novada domei — 80%. (skatīt 5.aili)

2002.gadā atmaksājamo saistību apjoms pret pamatbudžeta ieņēmumiem procentos tiek aprēķināts, 2002.gada saistību apjomu (skatīt 6. aili) rajona padomei 38055 izdalot ar pamatbudžeta ieņēmumiem (skatīt 3. aili) 547342, kas sastāda 6,95%. (skatīt 7.aili). (Analogi aprēķina citu pašvaldību saistību apjomu).

Vislielākais 2002.gadā atmaksājamo saistību apjoms pret pamatbudžeta ieņēmumiem ir Preiļu novada domei 19,95% (skatīt 7.aili).

TRADĪCIJAS

Podnieku diena Jasmuižā

Raiņa muzejs «Jasmuižā» pagājušās nedēļas nogalē uzņēma kuplu ciemiņu pulku.

Daudzi no viņiem bija mērojuši tālo ceļu no Rīgas. Tie bija galvenie pasākuma rīkotāji no Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja (RTMM), starp viņiem muzeja administratīvā direktore Gaida Jablovskā, kā arī Rakstnieku savienības pārstāvji rakstnieks Roalds Dobrovenskis, dzejniece Velta Kaltiņa, Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdētāja vietnieks Edgars Mucenieks, visu mūžu Austrālijā nodzīvojuši latvieši Margarita Biezā, kura muzejam nodevusi bagātīgu materiālu krājumu, un masu mediju pārstāvji. Klāt bija arī Preiļu rajona padomes pārstāvji, skolēni un citi interesenti. Raiņa muzejā «Jasmuižā» visas dienas garumā notika latgaļu podniecībai, tās vēsturei un šodienai veltīti pasākumi ar kopēju nosaukumu «Podnieku diena Jasmuižā», un ciemiņus namamātes godā laipni uzņēma muzeja vadītāja Solvita Brūvere. Muzejā pulcējās arī keramiķa Antona Ušpeļa dzimtas pārstāvji, lai godinātu Antona Ušpeļa – seniora – piemiņu sakarā ar viņa 90. dzimšanas dienu. Vienlaikus notika fotogrāfa Gunāra Krauzes fotoizstādes «Senie podnieku ceplī mūsdienās» un izstādes «Jaunieģuvumi Latgales keramikas kolekcijā» atklāšana, tika demons-

trēti jaunās videofilmas «Podnieku ceplī Latgalē 2002» fragmenti. Klātesošie noklausījās zinātniskos lasījumus «Latgales podnieku ceplī 2002. gada vasarā» (autore Gaida Jablovskā), «Latgales keramiķu Ušpeļu dzimtas tradīcijas» (Ieva Ušpele), «Forma un ornamenti Latgales keramikā» (Imants Klīdzējs).

Klātesošos literatūras un mākslas pasaules pārstāvjus ar dzejas vārmām sveica dzejnieks Andris Vējāns un ar uzrunu – aktrise Vera Gribača. Podnieku diena skatuves māksliniecei sakrita ar viņas personīgajā dzīvē nozīmīgu datumu, tāpēc dziļi savilņota aktrise pieņēma visu klātesošo kājās stāvēt viņai nodziedāto veltījumu, aktrises mīļāko dziesmu «Nākrudentiņ(i)s».

Skarbā realitāte, kas uzrunāja skatītājiem pilno muzeja zāli no ekrāna, uz kura tika demonstrēti videofilmas «Podnieku ceplī Latgalē 2002» fragmenti, lika aizdomāties par kopējā lauku saimniecības pagrimuma saistību ar novadam raksturīgās un gadsimtiem dzīvas mākslas aiziešanu un pazūšanu nebūtībā. Fragmentos bija redzams, kā filmas veidotāju grupa laužas cauri brikšņiem, bez ceļa un bez takām, lai atrastu sen pamestas, pa pusei sabrukušas mājas, kurās kādreiz darbojušies keramiķi, kuras gan vēl pirms gadsimta sauca vienkārši par podniekiem. Viņu darbs izsenis tāds arī bija – mīcīt mālus,

gatavot un apdedzināt traukus, kurus lietoja zemnieku saimniecībās piena, krējuma, ievārījuma, tauku, putraimū, ūdens glabāšanai. Viņi gatavoja arī vienkāršas rotallietas – svilpauniekus. Pirmais darbiņš, ko podnieka pēctecis vai radu bērns no savas dzimtas podnieka iemācījās izgatavot, bija pīlītes, zirdziņa vai cita dzīvnieka formā veidotā figūriņa ar caurumiņiem astes un vidusdaļā. Paņem mutē, iepūt, un atskan svilpiens. Arī tas katram šādam svilpauniekam bija savādāks – maigāks vai griezīgāks. Bet pēdējie darbi, kad sirmo podnieku rokām un kājām pietrūka

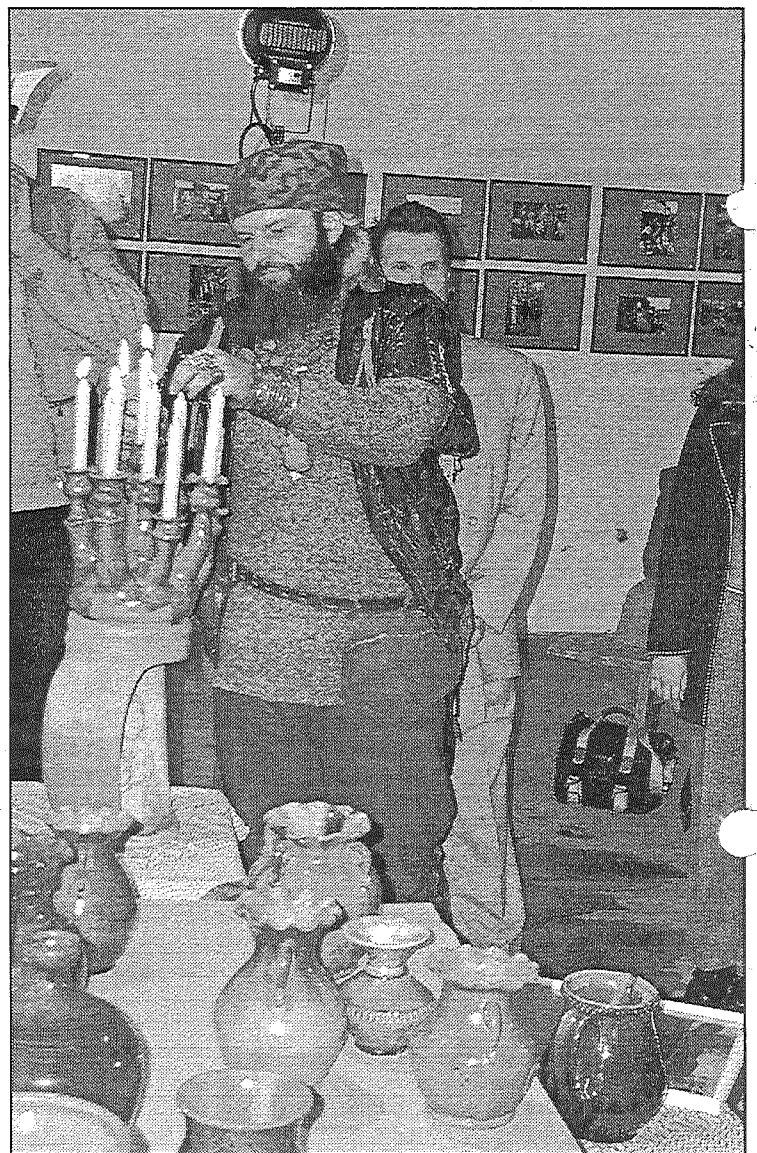
● Podnieku dienā Raiņa muzejā «Jasmuižā» bija ieradusies tuvi un tāli ciemiņi.

spēka mīcīt mālus un savaldīt podnieka ripu, atkal bija šis spēlītiņas bērniem – svilpaunieki. Taču tagad šo Silajāņu un arī Pušas, un citu Latgales keramiķu mājvietās vairs staigā tikai vēji, bet vienos otru bēniņos, pussabrukušos šķūniņos un nojumēs, bijušo ceplu vietās vēl atrodam veseli saglabājušies trauki vai arī tikai lauskas, kas nu savāktas, atvestas vienuviet un apskatāmas muzeja jaunajā izstādē «Jaunieģuvumi Latgales keramikas kolekcijā».

Videomateriālos atklājās arī līdz šim nezināmas lietas, piemēram, ka īstenībā senajam velnu meistaram Šmulānam un viņa senčiem uzvārds bijis Šmulanovs, kas ticis pārmainīts, lai atbilstu latgaliskajai formai. Ekspedīcijas dalībniekiem Šmulāna darbnīcas mālainajā apkārtnē velniņu figūriņas lidošas pretī vārda tiešā nozīmē no zemes. Kā ar humoru teica Gaida Jablovskā, ņem lāpstu un paroc, kur radziņi saredzami, kas liecināja, ka keramiķis ir bijis prasīgs pret sava darba kvalitāti un bez saudzības metis prom neizdevušos. Bet, lūk, uz ekrāna savukārt redzama viņa radniece, kas saka, ka nemaz nevēlas savā tuvumā turēt šos veidojumus, kas personificē pašu nelabo.

Ekspedīcijas, kas veikta, apzinot pagājušā gadsimta sākuma Latgales keramiķu dzīves un darba vietas, laikā tapusi ne tikai videofilma un savākti materiāli izstādei, bet tā iemūžināta arī fotogrāfijās, kuru vērtība ir liela jau pašlaik un gadiem ritot vēl tikai pieaugs. Jau to nosaukumi vien sniedz bagātīgu informāciju: «Keramiķa Antona Šmulāna bijušā cepla vieta», «Janīna Kursīte ar laukā atrastajiem keramiķa Antona Šmulāna velniem», «Latgales keramiķa māja», «Pēteris Ušpelis» pie bijušajam keramiķu Riuču mājām, «Keramiķa Ādama Kāpostīna māja», «Keramiķis Pēteris Ušpelis, Gaida Jablovskā, Viola Anna Pogrebņaka vietā, kur savulaik atradās keramiķa Jāņa Baccāna mājas un ceplis» un tam līdzīgi.

Lūgta komentēt, kāda bijusi motivācija šim plašajam darbam – podnieku ceplu izpētei Latgalē, projekta vadītāja, RTMM administratīvā direktore Gaida Jablovskā «Novadniekam» pastāstīja, ka šī ideja radusies tad, kad viņa uzzinājusi, ka Silajāņu keramika kā tāda vairs nepastāv. Ka tur, kur kādreiz bija podnieku mājas, šobrīd ir aizauguši krūmāji. Satiekoties ar Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātes dekāni, pro-

● Keramikas vecmeistara Antona Ušpeļa 90. dzimšanas dienas piemiņai viņa mazdēls Aivars (attēlā), kā arī citi dzimtas pārstāvji iededzināja deviņas sveces. Priekšplānā – Antona Ušpeļa – seniora keramika. Foto: M.Rukosjuvs

fesori, filoloģijas zinātnieki Janīna Kursīti, šis jautājums pārņemts un pieņemts lēmums sagatavot projektu, lūdzot atbalstu no Kultūrkapitāla fonda, lai izbrauktu senās podnieku vietas. Un tā jūnija četras dienas pavadītas Preiļu, Ludzas un Balvu rajonos, apmeklējot bijušās keramiķu dzimtu vietas un sagatavojot videomateriālu vairāk nekā četru stundu garumā.

— Kad bijām savākuši un sagatavojuši šos materiālus, — teica Gaida Jablovskā, — kļuva skaidrs, ka ar to visu vēlamiem iepazīstināt arī jūs, skatītājus un keramikas cienītājus. Izstrādājām otru projektu «Podnieku diena Jasmuižā» kā veltījumu vecmeistara Antona Ušpeļa 90. gadskārtas piemiņai. Viņa darbi ir izklīduši plašā pasaulē, bet tos deponēt no Latvijas muzejiem ir ļoti sarežģīti. Tāpēc šeit redzamajā izstādē ir RTMM

glabātie darbi, kuru nav īpaši daudz. Tādēļ atsevišķā izstādē nolēmām parādīt ekspozīcijā savāktos darbus, ko darinājuši tādi keramiķi, kuru uzvārdi jaunajai paaudzei ir pilnīgi sveši – Teirumnieks, Dieglis un citi. Bet tā kā viena iecere rada otru, tad mums likās, ka reizē iederētos stāstījums par Latgales keramikas formu un ornamentiem, un uzaicinājām arī citus keramikas mākslas speciālistus. Savukārt Ieva Ušpele, viena no jaunākajām Ušpeļu dzimtas pārstāvē, ir izpētījusi visu, kas saistīts ar ģimenes vēsturi, sagatavojusi zinātnisku darbu, ar ko piedalījies skolēnu zinātnisko darbu konkursā un valsti ieguvusi godalgotu vietu. Viņa klātesošos iepazīstināja ar savu pētījumu.

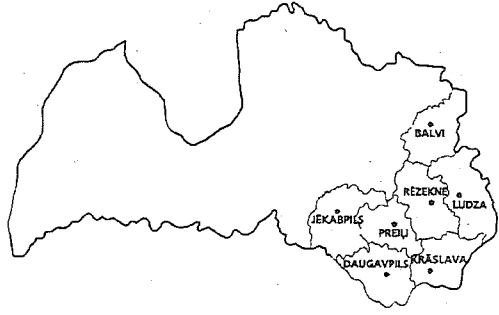
Podnieku diena Jasmuižā bija viens no lielākajiem muzeja sezonas noslēguma pasākumiem.

L.Rancāne

● Šo darinājumu, kas muzejam ir jaunieguvums, funkcionālā nozīme ir ļoti neparasta. Podnieki vecmeistari tajos pirms apdedzināšanas ievietoja trauslos, apzūvušos māla traukus, un tikai šādos ietvaros podi tika atdoti uguns ziņā.

KAIMIŅU RAJONOS

Māksla Rēzeknei

Pirms astoņiem gadiem tika uzsākts ēkas, kas atrodas 18. Novembra un J.Raiņa ielu krustojumā, atjaunošanas darbs. Šobrīd jaunā Rēzeknes mākslas galerija jau uzņēmusi pirmos viesus, bet pēc jaunā gada tā ik dienas būs atvērta katram interesentam. Galerijā jau iekārtotas zāles, kurās apskatāmi tēlotājas mākslas vecmeistaru darbi. Trijās zālēs izvietotas profesora Osvalda Zvejsalnieka gleznas, bibliotēka un arī darbnīca. Profesors to visu novēlējis Rēzeknes pilsētai.

«Rēzeknes Vēstis»

RĒZEKNES RAJONĀ

Kopienu koordinatori ieguvuši sertifikātu

Rēzeknes rajona padomē Lauku partnerības programmas ietvaros Lielbritānijas Lauku koledžas sertifikātus saņēma 21 Rēzeknes rajona vietējo kopienu koordinators. Sertifikāts apliecina, ka koordinatori apguvuši 50 stundu apmācību programmu. Viņi mācījās kopienas vadības mākslu, vietējo vajadzību izpēti, izmantojot līdzības metodes, projektu izstrādes plānošanu un vadību atbilstoši

kopienas vajadzībām.

Sādus sertifikātus saņēmuši visu triju projektā iesaistīto Baltijas valstu vietējo kopienu koordinatori. Jau kopš augusta beigām viņi strādā pie projektu gatavošanas. Vietējo projektu konkursa beigu termiņš bija oktobra sākums.

Labā pieredze, zelta medaļa un visnotaļ atbalstāma ideja

Septembrī Portugālē notika pasaules meistarsacīkstes pludīņmākslēšanā, kurās startēja Lat-

vijas komanda un tās sastāvā arī rēzekniecis Igors Bēniņš. Sacīkstēs piedalījās 64 komandas no ASV, Kanādas, Francijas, Krievijas, Spānijas, Austrālijas, Portugāles, Beļģijas un citām valstīm.

Sacīkstes notika Koimbres pilsētā, Mondegu upē, kas šķērso Spānijas, Beļģijas, Portugāles teritoriju un ietek Atlantijas okeānā. Tā kā šajā upē mīt lielākoties okeāna zivju sugas, daudzas komandas to iebarošanai un noķeršanai nebija pienācīgi sagatavojušās un sacīkšu gaitā «atsijājās». Ēsmā bija vajadzīgi jūras vēziņi (krevetes), jūras zāļu maisījumi. Ķerts tika pārsvarā ar ūdens tārpiem, kuru cena Portugālē ir 80 eiro

kilogramā, nerunājot par iebarošanas produktiem un to piedevu cenām.

Neskatoties uz grūtībām, Latvijas komanda ciņas lauku neatstāja un panāca labu rezultātu – 31. vieta 64 komandu vidū. Rēzekniecis Igors Bēniņš atgriezās no sacīkstēm ar labu pieredzi, ieguvus draugus pasaules klases mākslēnieku vidū. Viņa loms un pasaules meistarsacīkstēs iegūtie punkti neatpalika no komandas dalībnieku rezultāta un bija tikai par vienu punktu mazāks par četrkārtējā pasaules čempiona francūža Boba Naola sasniegumu. Turklāt Igoram kā visjaunākajam sacensību dalībniekam tika piešķirta zelta

medaļa.

Nākošajā gadā pasaules meistarsacīkstes pludīņmākslēšanā notiks Slovākijā, un Igors ir apņēmības pilns arī turpmāk startēt gan Latvijas, gan starptautiska mēroga čempionātos un uzlabot savu rezultātu.

Vēl Igoram ir iecere Rēzeknē nodibināt mākslēšanas sporta skolu (Latvijā jau trīs tādas skolas darbojas), kurā iesaistīt pusaudžus, apmācīt viņus, organizējot gan teorētiskas, gan praktiskas nodarbības tautas klases mākslēšanas sporta apgūvē.

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Viesi no Taivānas

Kopš 1998. gada, kad Balvi sāka sadraudzību ar Taoyuanas pilsētu Taivānā, taivānieši jau trīsreiz braukuši uz Balviem. Bet ar tik lielu dāvanu – sešiem jaunākās paaudzes datoriem – pirmoreiz. Tos viņi dāvināja domei, novēlot veiksmīgu pilsētas administrāciju. Viņu delegācijas vadītājs Chuhg – Hsu kopā ar Balvu domes priekšsēdētāju Jāni Trupovnieku iemēģinot jauno mantu, secināja, ka datori palīdzēs tālākajām pilsētām tuvināties vēl vairāk. Kopš pēdējās ciemu reizes gan Taoyuanā, gan Balvos nomainījusies pilsētas vadība, un Jānis Trupovnieks saņēma aicinājumu vadīt Balvu pilsētas delegāciju atbildes vizītē uz Taivānu.

Pārsteidz bērnu izglītības iespējas

Taoyuanas delegācijas vadītājs Chuhg – Hsu, kurš ir šīs pilsētas

domes loceklis un vicespikers, jeb mūsu izpratnē priekšsēdētāja vietnieks, par spilgtāko iespaidu uzskata atšķirības izglītības sistēmā. Pie viņiem bērnu nākotni izvēlas vecāki, un viņi to respektē.

Ciemiņi sākumskolā noskatījās trīs nelielas leļļu teātra izrādes, viņu sievietes ļoti emocionāli sajūsminājās par gaišmataino bērnu uzstāšanos. Ģimnāzijā viesi izmēģināja mūsu tautiskās polkas soļus, bet mākslas skolā pabija stundās kā vērotāji. Priecīgi saucieni pavādīja Amatniecības skolas modes skati un zēnu kora priekšnesumu. «Jūsu bērni var mācīties un attīstīties tādās jomās, kādas izvēlas paši – dejoj, dziedāt, zīmēt, un tas ir ļoti labi,» sarunā teica delegācijas vadītājs.

Balveniešus savukārt pārsteidza, ka viņu ārzemēs studējošie jaunieši vēlas atgriezties strādāt dzimtenē, jo redz labākas

iespējas veidot karjeru savā valstī. Kā uzticības žests no tālo ciemiņu puses nāca priekšlikums organizēt skolēnu delegāciju apmaiņas, un Balvos uzņemt viņu bērnus.

Kā smaržo jūsu maize!

Delegācija apmeklēja «Balvu maiznieku», kur viņus pārsteidza maizes smarža un ceptuves modernais aprīkojums. Direktors ļāva degustēt ražojumus, un īpašu atzinību izpelnījās salmiņi. Kāda kundze sāka uzdot ļoti konkrētus jautājumus un izrādīja profesionālu interesi par miklas micāmo mašīnu. Baltmaizes batons ciemiņiem vislabāk garšoja ar sviestu. Kaut atšķirīga, latviešu virtuve tika atzīta par labu.

Kas tās par pūkām?

«Agroservisa» direktors izrādīja un izstāstīja visu par savu daudznozaru uzņēmumu. Pie gul-

būvēm tika uzdoti daudzi jautājumi, kā ieteikums izskanēja padomāt par jaunu tehnoloģiju ieviešanu koksnēs pārpalikumiem. Sievietes pūkainās, smalkās skaidas taustīja un sajūsminājās kā bērni. Viesi emocijas izrādīja tieši un skaļi arī citviet, jo viņu mentalitāte ļoti atšķīrās no latviešu kautrīguma. Varbūt kāda gulbūve varētu aizceļot arī uz Taivānu, taču viņiem ir ļoti dārga zeme, un šāda ēka uz tās aizņemtu daudz vietas. Vidusmēra cena tādai latviešiem neparastai zemes mērvienībai kā 3,3 kvadrātmetri svārstās no 300 līdz 500 dolāriem, un tas ir ļoti dārgi. Taivāna ir tirdzniecības lielvalsts, un ekonomiskā sadarbība valstu mērogā droši vien nākotnē būs sekmīga.

Spikere iedod «kurvīti» Balvu kungiem

Iepazīstinot ar taivāniešu dele-

gāciju, par viņu spikeri tika uzsvērts, ka viņa joprojām ir neprecējusies. Bet veltas izrādījās Balvu džentlmeņu pūles par spikeri izdancināšanu. Viņa visiem atteica. Varbūt tāpēc, ka taivāniešiem valsis ir pavisam nepopulāra dejas, viņi muzikantiem prasīja tango un ča – ča – ča – ča un tad nu gan devās straujākos deju ritmos.

Kambei!

Taivāniešiem alkohola lietošanai ir vesela rituālu nozīme. Kad atskan viņu tosts vai uzsauciens «Kambei!», tad jāskatās, ko rāda uzsaucēja roka. Tā rāda, cik daudz no glāzes jādzert. Ja plauksta tiek palikta zem glāzes, tas nozīmē dzert līdz dibenam. Šādus tostus ar roku zem glāzes ciemiņi rādīja itin daudz.

«Vaduguns»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Tikšanās pēc 70 gadiem

«Ezerzemes» lasītājs Eduards Cingelis, kurš nākamgad atzīmēs 90 gadu jubileju, ne bez grūtībām sameklējis savas klasesbiedrenes Irinas Viļķeles Rīgas adresi. Pirms septiņiem gadu desmitiem ar Irinu viņš mācījās kopā Valsts Dvinskas baltkrievu ģimnāzijā. I.Viļķele dzimusi Ludzas rajonā, viņa ir pazīstājā jurista un pedagoga Sergeja Saharova meita.

Savukārt represētais lauku skolotājs E.Cingelis tika nepatiesi apsūdzēts un astoņus gadus viņam nācās pavadīt ieslodzījumā un astoņus gadus izsūtījumā. Taču viņš izdzīvoja visu un nenocietinājās. Smagi dzīves pārbaudījumi bija lemti arī viņa bijušajai klasesbiedrenei. Ģimenes apstākļu dēļ nepiepildījās Irinas jaunības sapnis

iestāties konservatorijā. Vēlāk viņai nācās pārdzīvot dzīvesbiedra un divu dēlu nāvi. Pērnavsar – pēc tik daudziem gadiem – atsākās jaunības gadu sarakste. Irina uzreiz pieņēma Eduarda ielūgumu un meitas pavadībā apmeklēja kluso Krāslavu.

Zemnieku rudens ballē

Ikgadējā zemnieku balle Krāslavā pie klātiem galdiem šogad bija mazāk liksma nekā citus gadus, neskatoties uz to, ka bija sarūpēts daudz balvu un dāvanu. Par iemeslu drūmajam noskaņojumam acīmredzot bija sausā vasara, kas sagādāja neizsakāmas rūpes gan zemkopjiem, gan lopkopjiem. Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītājs Uldis Koņečņijs zemniekus gan mierināja ar vēsti, ka gan-

drīz seši miljoni latu šogad tiks kā kompensācija zemniekiem par sausuma radītajiem zaudējumiem. Viņš aicināja izturēt krīzes situāciju, jo šogad grūta sezona bijusi lauksaimniekiem visā Eiropā un arī citur pasaulē.

Čaklākie lauksaimnieki saņēma Krāslavas rajona padomes un reģionālās lauksaimniecības pārvaldes atzinības rakstus. Rajona lauksaimniecības konsultāciju birojs pateicās tiem zemniekiem, kas laipni uzņēmuši apkārtnes saimniekus savās sētās, lai kopīgi izglītos un apmainītos pieredzē.

Šogad Krāslavas rajonā subsidējās izmaksāti 169 000 latu jeb 24,4% no Dienvidlatgales reģionālās izmaksātās kopsummas. Tradicionāli spēcīgākās nozares pēc saņemto subsīdiju apjoma rajonā ir graudkopība, piena lopkopība un kooperācija. SAPARD līdzekļu saņemšanai Dienvidlatgalē ie-

sniegti 22 projekti, 4 no tiem krāslaviešu.

Bruņoto spēku diena Krāslavā

Nacionālo bruņoto spēku (NBS) diena Krāslavā pulcēja negaidīti daudz jauniešu. Varēja ne tikai iepazīties ar bruņoto spēku vēsturi fotogrāfijās, to izaugsmi un attīstību, bet arī savām acīm apskatīt karavīru bruņojumu un ekipējumu, mūsdienīgas sakaru nodrošināšanas sistēmas, ieturēt maltīti, kas pagatavota lauku virtuvē, iekāpt bruņoto spēku helikopterā un izpētīt, kā tas izskatās no iekšpuses. Varēja arī apmeklēt medicīnisko telti, vērot specvienības paraugdemonstrējumus, kur tika izmantota sauszemes un gaisa tehnika un pielietoti ieroči. Puikas gribēja izbaudīt, kā tas ir – būt «iepakotam» vakuummattaci.

Gaisu no matrača izpumpē, rodas vakuums, un matracis kļūst ciets kā akmens.

Rekrutēšanas un atlases centra vadītājs, pulkvedis Juris Vectirāns stāstīja, ka ir arī tādi jaunieši, kas dodas dienēt obligātajā militārajā dienestā brīvprātīgi, nesagaidījuši 19 gadu vecumu. Pēc vidusskolas viņi piesakās paši. Tam ir zināms pamatojums, jo jaunieši vēlas iegūt pēc iespējas stingrāku pamatu tālākai virzībai dzīvē. Viņiem ir iespēja pēc dienesta mācīties dažādās mācību iestādēs Latvijā un ārzemēs. Jaunkundzes un dāmas var brīvprātīgi pieteikties profesionālajā militārajā dienestā, nestājoties obligātajā militārajā dienestā. Militārajās mācību iestādēs gan Latvijā, gan ārzemēs jaunieši pilnībā nodrošina valsts – mācības un braucieni ir par brīvu, tiek maksāta arī stipendija.

«Ezerzeme»

INFORMĀCIJA, LIKUMĪBA

Nošaujas Daugavpils ekonomikas policijas priekšnieks

Daugavpils ekonomikas policijas priekšnieks Jānis Siladieviņš 12. oktobra vakarā savā kabinetā gājis bojā, neuzmanīgi rīkojoties ar personīgo revolveri, apgalvo Daugavpils pilsētas un rajona policijas pārvaldes priekšnieks Imants Bekešs, norādot, ka notikušajam bijuši liecinieki. Pēc ekonomikas policijas priekšnieka nāves izmeklēts viņa kabinets, dokumenti un seifs, kas varētu liecināt par iespējamo pašnāvību. Bet kompromitējoši dokumenti vai kas cits pagaidām nav atrasts. Siladieviņam bija 33 gadi, un policijā viņš nostrādājis 10 gadus. Pēc notikušā sāka arī dienesta pārbaude.

BNS

Aprit gads kopš tiesneša Laukrozes slepkavības

Vakar apritēja tieši gads, kopš 2001. gada 15. oktobrī pulksten 18.00 Rīgā, Lāčplēša ielā, pie savas mājas tika nošauts Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesas kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Laukroze. Bēgot noziedznieks notikuma vietā atstāja paštaisītu automātisko šaujamieroči, kas sākotnēji bija galvenais pierādījums lietā, kas vēl aizvien nav atklāta. Tiek pārbaudītas 26 versijas.

Līdz šim masu informācijas līdzekļos netika sniegta informācija par celofāna maisiņa pārbaudi, kurā atradās paštaisīta mašīn-pistole. Tika pārbaudīta informācija no šā pierādījuma izgatavošanas vietas Polijā, kā arī izplatīšanas vietas Lietuvā un Krievijā. Maisiņš ir apavu ražošanas firmas produkts, kas tiek izplatīts kopā ar apaviem. Policija cer, ka arī tas varētu būt nozīmīgs pavediens krimināllietas izmeklēšanā.

Strādājot šīs lietas ietvaros, policija ierosināja aptuveni 20 krimi-

nālietu par nelikumīgu šaujamieroču, sprāgstvielu un munīcijas izgatavošanu, glabāšanu un realizāciju.

Pārbaudot liecinieku sniegto informāciju par slepkavības apstākļiem un izplatītajam fotorobotam līdzīgajām personām, kopumā tika pārbaudīti 65 cilvēkiem kā arī aptaujātas 268 personas, nopratināti aptuveni 375 liecinieki. Kriminālietā veiktas 39 sankcionētas kratīšanas, aizturētas 11 personas, bet seši cilvēki apcietināti.

«Rīgas Balss»

SATIKSĒMES DROŠĪBAI

Bargāki sodi satiksmes noteikumu pārkāpējiem

Dramatiskie satiksmes negadījumi pirmajās skolas dienās aktivizēja sabiedrībā jautājumu par drošību uz ceļiem un ielām. Uz šī paša sašutuma vilņa Saeimā tuvākajā laikā tiks skatīti divi likumprojekti, ar kuru palīdzību varas iestādes cer disciplinēt autovadītājus un uzlabot satiksmes drošību.

Steidzīgā kārtā CSDD izstrādāja Ceļu satiksmes likuma projektu, kas jau pieņemts pirmajā lasījumā, un Iekšlietu ministrija tikpat steidzīgi iesniedza grozījumus Administratīvo pārkāpumu kodeksā grozījumus, kas paredz 50 latu fiksētā naudas soda ieviešanu par pārkāpumiem uz gājēju pārejām, kā arī obligātu vadītāju tiesību atņemšanu iereibušiem autovadītājiem. Bet sāk strīdu juristi, vai sodi par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem būtu jāiekļauj ceļu satiksmes likumā, vai jāatstāj Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kā tas bija līdz šim. Neskatoties uz to, kurš dokuments noteiks sodu, jau tagad ir skaidrs, ka tie būs bargāki. Jāatgādina, ka jaunais ceļu satiksmes likums top jau divus gadus un tajā vairs nav paredzami sodi «līdz tik

Soda apmēru salīdzinājums

APK spēkā esošie

■ Par pārkāpumiem uz gājēju pārejām — līdz Ls 10
■ Par transporta līdzekļa vadīšanu alkoholisko dzērienu iespaidā, ja alkohola koncentrācija asinīs 0,5-1,0 promile, — 100-250 latu naudas sods, atņemot autovadītāja tiesības uz laiku līdz 9 mēnešiem vai bez vadītāja tiesību atņemšanas

■ Drošības jostu, aizsargķiveru lietošanas pārkāpumi — līdz Ls3
■ Par atļautā ātruma pārsniegšanu vairāk par 20 km/h, bet ne vairāk kā par 40 km/h — līdz Ls 15 vai tiesību atņemšana uz 1-3 mēnešiem

■ Par to pašu, ja pārkāpums izdarīts apdzīvotā vietā, — līdz Ls 30 vai tiesību atņemšana līdz 6 mēnešiem

Ceļu satiksmes likuma projektā

■ Par pārkāpumiem uz gājēju pārejām - Ls 20-Ls 50
■ Par transporta līdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatēta alkohola koncentrācija asinīs sasniedz 0,5 promiles, bet nepārsniedz 1,0 promili - Ls 50 - Ls 300

■ Par nepiesprādzēšanos ar drošības jostu vai aizsprādzētas aizsargķiveres nelietošanu — Ls 10

■ Par atļautā ātruma pārsniegšanu līdz 15 km/h — Ls 5
■ Par atļautā ātruma pārsniegšanu no 16 līdz 25 km/h - Ls 10
■ Par atļautā ātruma pārsniegšanu no 26 līdz 35 km/h - Ls 20
■ Par atļautā ātruma pārsniegšanu no 36 līdz 45 km/h - Ls 40

leM ierosinātie grozījumi APK

■ Par pārkāpumu uz gājēju pārejām — fiksēts Ls 50 naudas sods
■ Par sešanos pie stūres alkohola reibumā, ja reibums pārsniedz pieļaujamo normu, — naudas sods Ls 100-250 un autovadītāja apliecības obligāta atņemšana

un tik latiem», bet tiek noteiktas fiksētās summas. Jaunievdumos ir pārkāpumu uzskaites soda punktu sistēma, kurus pēc likuma grozījumu pieņemšanas paredzēts iekļaut MK noteikumos.

Akceptē grozījumus alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu ietekmes pārbaudes kārtībā

Ministru kabineta 8.oktobra sēdē akceptēja noteikumus «Grozījumi Ministru kabineta 1998. gada 22. decembra noteikumos nr. 472 «Alkohola, narkotisko vielu un psihotropo vielu ietekmes pārbaudes kārtība»».

Grozījumi tiek veikti, lai iz-

slēgtu prasību veikt transporta līdzekļa vadītāja pārbaudi vismaz divu pieaicināto klātbūtnē, kas apgrūtināta ceļu policijas darbinieku darbu un rada papildus neērtības personām, kas tiek iesaistīti pārbaudē kā pieaicinātie, kas ir neefektīvs un formāls šīs procedūras juridiskais nostiprināšanas veids, līdz ar ko nav nepiecieša-

mība uzstādīt šādu prasību pie katras pārbaudes veikšanas. Bez tam, veikt transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi bez pieaicināto klātbūtnes ir gadiem aprobēta Eiropas valstu prakse.

Valsts kancelejas
Komunikāciju
departaments

POLICIJAS ZIŅAS

Mēģinājums uzlauzt veikalu

8. oktobrī SIA «Latgales Partneri» saimniecības preču veikalā, kas atrodas Līvānos, Rīgas ielā, nezināmas personas sabojājušas durvju slēdzeni. Pašlaik tiek noskaidrots materiāla zaudējuma apjoms.

Meža zādzība Silajānos un Rušonā

8. oktobrī Preiļu rajona policijas pārvaldē saņemts iesniegums no Preiļu virsmežniecības par to, ka jūlijā Silajāņu pagastā A.P. piederošajā mežā izdarīta patvaļīga augošu koku zādzība. Materiālais zaudējums — 1785,36 lat.

Dienu vēlāk saņemts iesniegums par to, ka Rušonas pagastā pašvaldības mežā nocirsti 24 augoši koki. Zaudējums — 153,76 lat.

Automašīnai nozagtas riepas

9. oktobrī saņemts iesniegums par to, ka naktī laikā no pulksten 22.00 līdz 7.30 Preiļos, Celtnieku ielā kādas mājas pagalmā automašīnai Ford Escort, kas pieder S.P., tika nozagtas divas riepas ar diskkiem. Materiālais zaudējums — 70 lat.

Garnadži paņēmuši dēļus

9. oktobrī Stabulnieku pagasta iedzīvotājam, 1959. gadā dzimušajam I.M. no mājas pagalma «Vilciņos» garnadži nozaguši 35 priedes koka dēļus.

Konstatēts pārkāpums veikalā

9. oktobrī, veicot pārbaudi, tika konstatēts, ka SIA «Daugulis & Co» veikalā, kas atrodas Līvānos, pārdošanā atrodas preces, kurām beidzies derīguma termiņš. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļos nozagta automašīna

Saņemts iesniegums par to, ka laikā no 6. līdz 9. oktobrim Preiļos, Liepu ielā nozagta automašīna Audi-100 Avant, kas pieder S.B. Materiālais zaudējums — 2250 lat.

No pagraba pazudis velosipēds

10. oktobrī saņemts iesniegums par to, ka Rudzātu pagastā no kādas mājas pagrabtelpas pazudis E.Z. piederošais sieviešu velosipēds. Materiālais zaudējums — 25 lat.

Rožkalnu pagastā uzlauzts veikals

Laikā no 11. oktobra pulksten

18.00 līdz 12. oktobra pulksten 9.00 zagli iekļuvi SIA TU «Lauki» veikalā «Ezerciems», kas atrodas Vārkavas novada Rožkalnu pagastā. Paņemti pārtikas produkti un degvīns. Tiek noskaidrots materiāla zaudējuma apjoms.

Ar zirga pajūgu iebuktēja automašīnu

11. oktobrī, vadot zirga pajūgu, K.I. Preiļos uz Cēsu ielas iebrauca stāvošā automašīnā Audi-80, kas pieder I.M. Bojāta automašīna, bet neuzmanīgajai pajūgvadītājam sastādīts administratīvais protokols.

Avārija uz Līvānu — Preiļu ceļa

12. oktobrī ceļa Līvāni — Preiļi 10. kilometrā automašīnas Mitsubishi Galant (pieder A.S.) vadītājs A.G. netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta automašīna, vadītājam sastādīts administratīvais protokols.

Ar vairākām traumām uz slimnīcu

Preiļu rajona slimnīcas izņemšanas nodaļā 13. oktobrī ar galvas sasitumu un kreisās rokas lūzumu nogādāts 1969. gadā dzimušais N.F. Trauma gūta Vārkavas vada Upmalas pagastā. Materiālais zaudējums uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

Skandāli un huligānisms

11. oktobrī Līvānu novada Turku pagasta iedzīvotājs A.K. alkohola reibumā mājās sarīkoja ģimenes skandālu. Policijas darbinieki sastādīja administratīvu pārkāpuma protokolu.

12. oktobrī Līvānos, Rīgas ielā pie bāra «Bumerangs» H.P. nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Arī viņam sastādīts administratīvu pārkāpuma protokols.

Saņemts iesniegums no Daugavpils iedzīvotājas I.V. par to, ka 12. oktobrī ap pulksten 18.45 Līvānos, Lāčplēša ielā 1965. gadā dzimušais A.K. veica huligāniskas darbības pret iesniedzējas māti. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

Saņemts iesniegums no Silajāņu pagasta iedzīvotāja J.K. par to, ka 12. oktobrī diskotēkas laikā Silajāņu klubā viņu piekāva A.K. Sastādīts administratīvais protokols.

Bez skandāla 13. oktobrī nav izticis arī Riebiņu iedzīvotājs P.L. Alkohola reibumā viņš lamājās un draudēja ar izrēķināšanos R.L.

Preiļu rajona policijas
pārvaldes informācija

KONKURSI

Konkurss «Latviešu valoda, folklorā un literatūrā»

Studēt Rēzeknes Augstskolas Humanitāro un juridisko zinātņu fakultātes filoloģijas studiju programmā tiek aicināti visi, kam interesē latviešu garīgās kultūras attīstība un kuri vēlētos ieguldīt arī savu darbu filoloģiskās pētniecības veidošanai Latgalē. Šī specialitāte piedāvā vairākas studiju programmas — **filoloģijas bakalaura studiju programmu**, pēc kuras var turpināt studijas magistrantūrā vai arī strādāt literatūras zinātnes, literatūras kritikas, muzeoloģijas u.c. jomās, latviešu valodas un literatūras skolotāja, **latviešu valodā otrās valodas skolotāja, latviešu valodā un literatūrā augstākās profesionālās studiju programmas**, kas dod iespēju strādāt par latviešu valodas un literatūras skolotājiem pamatskolā un vidusskolā, **latviešu valodā un literatūrā attiecīgi arī skolās ar krievumācību valodu**, **profesionālā studiju programmas dramatisko kopu vadītāja kvalifikācijas iegūšanai**, kas nodrošina iespēju darboties gan profesionālos teātros,

gan vadīt pašdarbības kopas. Jau par tradīciju ir kļuvusi Rēzeknes Augstskolas Humanitāro un juridisko zinātņu fakultātes Filoloģijas katedras organizētā viktorīna vidusskolēniem «Latviešu valoda, folklorā un literatūrā». Šogad tā tiks organizēta jau sesto gadu. Pagājušajā mācību gadā pieveiktus viktorīnai atsūtīja 49 dalībnieki, diemžēl tikai 18 no viņiem nokļuva līdz finālam (bet ar ļoti labiem rezultātiem), 14 (to skaitā bija arī 11. klases skolēni) vidusskolēniem tika piedāvāts ārpus konkursa un bez iestāpekāmēniem studēt filoloģiju. Mēs aicinām visus vidusskolēnus izmēģināt savus spēkus viktorīnā un nodrošināt sev studiju iespēju jau mācību gada laikā. Arī šogad viktorīna noritēs četrās kārtās:

1. Domraksts.
2. Folklorā.
3. Novada literatūra, valoda.
4. Jaunākā latviešu literatūra.

1. kārtas uzdevums — domraksts. Šogad piedāvājam 5 tēmas: «No pusvārda ar... (aut. pēc izvēles)», «Zimēju...

(aut. pēc izvēles) dvēseles portretu», «Lauskas no... (aut. pēc izvēles) grāmatas... (pēc izvēles) attēla», «Acipret aci... (aut. pēc izvēles)», «Vēstule... (aut. pēc izvēles)». Jums ir iespēja izvēlēties vienu no piedāvātajām tēmām. Galvenais priekšnoteikums — prast atklāt jūsu pašas domas, spriedumus, izjūtas un jaunrades spējas rakstveidā (rokrakstā, mašīnrakstā vai datordrukā), kā arī lai domraksts atbilstu viktorīnas tematikai (jāizvēlas latviešu autori). Minimālais apjoms 4 lpp. (A4 formāts). Domrakstam pievienojiet ziņas par sevi: vārds, uzvārds, skola, klase; mājas adrese (ar pasta indeksu), telefons, lai jūs varētu saņemt konkursa rezultātus un mēs varētu izsūtīt nākamā kārtu uzdevumus. Domraksta iesūtīšanas termiņš — 28. oktobris. Tos adresējiet: Filoloģijas katedrai, RA Humanitāro un tiesību zinātņu fakultāte, Atbrīvošanas aleja 115, Rēzeknē, LV 4600 vai pa e-pastu filkat@tvnet.lv vai pepi-

ja@cs.ru.lv. Tālrunis: 46-25841. Nākamās kārtas uzdevumi tiks izsūtīti pa pastu pēc pirmās kārtas rezultātu apkopošanas. 2., 3. un 4. kārtas temati būs doti testu, aptauju, krustvārdu mīklu u.c. radošu uzdevumu formā. Ja konkursa gaitā jūs kādas kārtas uzdevumus neiesūtāt, tad iespējams turpināt piedalīties atlikušajās, jo sakrāto punktu summa to var kompensēt. Visu kārtu uzdevumus vērtēs RA Humanitāro un tiesību zinātņu fakultātes Filoloģijas katedras docētāji. Konkursa noslēgumā kopā ar skolotājiem, līdzjutējiem dalībnieki tiks pulcēti kopā, lai atklātu savas radošās spējas kādā nelielā priekšnesumā, apkopotu rezultātus, tiktos ar augstskolas studentiem un saņemtu balvas. Cienijamie latviešu valodas un literatūras skolotāji! Ceram uz jūsu atsaucību un radošo ierosmi, audzēkņiem piedaloties mūsu rīkotajā konkursā!

Fotoamatieri, atsaucieties!

20. oktobris jau ir durvju sliekšņā, tādēļ ir pēdējais laiks sūtīt savus labākos darbus konkursam «Es mīlu savu foto». Nav lieki atgādināt, ka tas ir vienīgais amatieru konkurss ne tikai Latgalē. Šis «Foto Maks» fotokonkurss organizē jau septīto gadu un tam jau izveidojušās tradīcijas. Tiek izstādīti un apbalvoti labākie darbi.

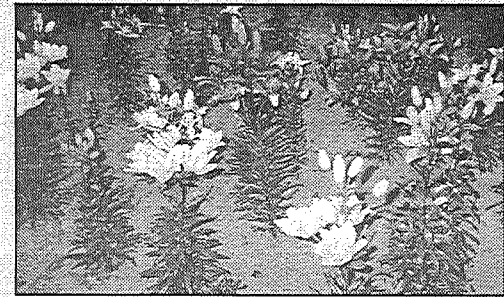
2001. gada konkursā piedalījās vairāk nekā pussimts autoru ar 241 savu labāko fotogrāfiju. Tas ir apsveicami, jo fotokluba sistēma Latvijā ir sabrukusi un darbojas tikai nedaudzī klubī, kuros var būt kādu fotogrāfisko pieredzi. Tikšanās ar domubiedriem, iespēja redzēt un vērtēt, kā strādā citi, ir neapšaubāmi laba skola. Arī konkursi allaž

dod stimulu turpmākajam darbam un ideju pasmeļšanai. Salīdzinot 1. konkursa darbus ar 6. konkursa darbiem, ir acīmredzams progress gan tēmu, gan varēšanas ziņā. Neslēpiet sveici zem pūra, jo varbūt tieši jūs būsiet sava rajona labākais fotoamatieris. Atliek vienīgi nosūtīt 15 x 21 cm lielu fotoattēlu ar darba nosaukumu un adresi un 9.

novembrī braukt uz Preiļiem uz konkursa izstādes atklāšanu un apbalvošanu. Fotogrāfijas sūtīt: Raiņa bulv. 13, salonā «Foto Maks», LV 5301. Tālrunis: 53-24675. Vēlot veiksmi un uz tikšanos Preiļos. Pēteris Korsaks, Latvijas Fotogrāfijas muzeja galvenais speciālists, fotovēsturnieks

Fotokonkurss «Skaistākā puķe manā dārzā»

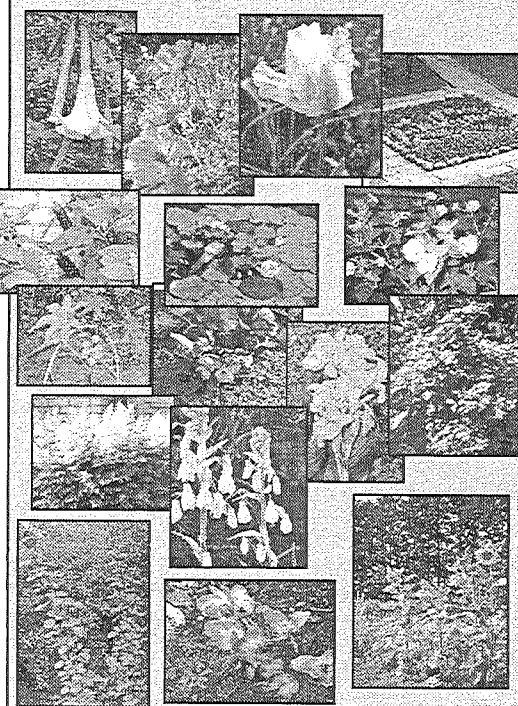
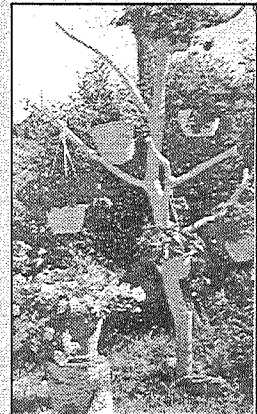
Veido liliju dārzu visās iespējamās krāsās

«Manas skaistākās puķes ir Jāņa Rukšāna selekcionētās lilijas,» raksta Anna Buka no Preiļu pagasta. «Lilijas audzēju jau trīs gadus, to ir aptuveni 24 šķirnes. Attēlā redzamas tikai dažas.» Anna Buka šogad iestādījusi 12 jaunas šķirnes. Pēc diviem gadiem liliju dārzs ziedēs visās iespējamās krāsās. Liliju kopēja uzskata, ka blakus iederas arī tikpat skaistas puķes — rozes, un to ziedi papildina liliju krāšņumu.

Pagalma rota — petūnijas

Saunas pagasta zemniece Silviya Pastare starp nogurdinošajām lauku saimniecības kopšanas rūpēm atpūtu rod pie savām mīlulēm — bagāti ziedošajām puķēm. Viņas lepnums ir vasarā bagātīgi ziedoša enģeļtaure. Garāmbraucējus sajūsmina ilgi un kupli ziedošais kokveida peonijas krūms Silvijai dārzā. Ciemiņi mēdz apbrīnot godēciju un citu vasaras puķu kuplumu. Konkursam Silviya piedāvāja visu minēto puķu fotogrāfijas, kā arī šīs — nokarenās petūnijas, kas mājās un pagalma izdaiļošanai novietotas dažādos augstumos, veiksmīgi izmantojot nomizota koka stuburu ar zariem podiņu turēšanai.

Konkurss noslēdzies, tā dalībniekus aicināsim uz tikšanos

Fotokonkurss «Skaistākā puķe manā dārzā» noslēdzies, bet visus tā dalībniekus gaida jauks pārsteigums. Pagaidām atļaujiet to paturēt noslēpumā un nedaudz apbruņojieties ar pacietību. Pēc kāda laika visus, kas piedalījās fotokonkursā «Skaistākā puķe manā dārzā», aicināsim uz tikšanos «Novadnieka» redakcijā. Tad arī kļūs zināma vis —, visskaistākā, — Puķe Mīs un tās audzētāja. Par tikšanās laiku un vietu iepriekš paziņosim «Novadniekā». Uz drīzu saredzēšanos!

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome
 ◆ 16. oktobrī pulksten 10.00 finansu komitejas sēde. Piedalīšanās seminārā «Par cilvēkresursu attīstīšanu Latgales reģionā» Rēzeknes pilsētas domē.
 ◆ 17. oktobrī piedalīšanās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā teritoriālpārveidošanas seminārā.
 ◆ 19. oktobrī piedalīšanās Rīmicāņu pamatskolas 90 gadu jubilejas svinībās.
 ◆ 23. oktobrī pulksten 10.00 padomes sēde.

Rajona izglītības pārvalde
 ◆ 16. oktobrī pulksten 9.30 mājturības skolotāju kursu nodarbība «Uzturamība un mājāsaimniecība» Preiļu 2. vidusskolā.
 ◆ 21.-23. oktobrī mūzikas skolotāju kursu nodarbības Preiļu Valsts ģimnāzijā.
 ◆ 21. oktobrī matemātikas skolotāju seminārs Preiļu Valsts ģimnāzijā. Virtuālās mākslas un mājturības skolotāju ekskursija uz Rēzeknes bērnu mākslas skolu.
 ◆ 22. oktobrī vides koordinātoru seminārs, žurnāla «Vides vēstis» jaunākā numura prezentācija Preiļu 2. vidusskolā. Deju skolotāju seminārs Preiļu 1. pamatskolā. Fizikas skolotāju pieredzes brauciens uz Rēzeknes rajonu un pilsētu. Vācu valodas skolotāju seminārs «Mācīšanas metodika» PVG. Bibliotekāru seminārs «Bērnu un jauniešu daiļliteratūra» Preiļu 2. vidusskolā.

Preiļu novada kultūras centrs
 ◆ 18. oktobrī pulksten 22.00 Liču kultūras namā jauniešu mūzikas kluba diskotēka.
 ◆ 19. oktobrī pulksten 20.00 Aizkalnes tautas namā autovadītāju balles. Spēlē Upmalas duets.

Pelēču kultūras nams
 ◆ 19. oktobrī pulksten 22.00 diskoballe, spēlē Irēna un Diāna.

Aglonas kultūras nams
 ◆ 19. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka. Spēlē Normunds.
 ◆ 25. oktobrī pulksten 22.00 balles, karaoke, diskotēka. Spēlē Inga un Normunds.

Vārkavas pagasta tautas nams
 ◆ 19. oktobrī pulksten 22.00 diskotēka. Spēlē grupas «Okno», «V.S.» un Lurikx.

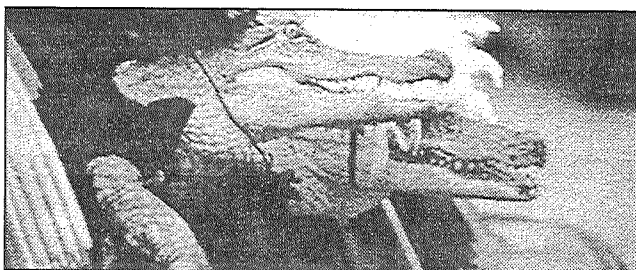
Siljukalna kultūras nams
 ◆ 19. oktobrī pulksten 22.00 balles, spēlē grupa «Vēja runa».

Galēnu kultūras nams
 ◆ 19. oktobrī pulksten 20.00 1999./2000. gada labākā jaunā aktrise Karina Tatarinova monoizrādē pēc Henrija Džeimsa romāna «Skrūves pagriezieni».

Rajona bērnu un jauniešu centrs
 ◆ 19. oktobrī pulksten 10.00 seminārs — praktiska nodarbība «Modernās un džeza dejas». Pulksten 10.00 seminārs — praktiska nodarbība floristikā.
 ◆ 23. oktobrī pulksten 10.00 seminārs rajona vizuālās un lietīšķās mākslas pulciņu skolotājiem.

Kas kopējs seksam ar politiku?

- ✓ Tie, kas nodarbojas ar seksu vai politiku, nelabprāt no tā šķiras.
- ✓ Tie, kas nodarbojas ar seksu vai politiku, pārējos uzskata par neveiksmīniem.
- ✓ Tie, kas nav nodarbojušies ne ar seksu, ne ar politiku, uzskata, ka pēc idejas varētu pamēģināt, bet baidās.
- ✓ Tie, kas ar šīm lietām nav nodarbojušies, principā nezina, kas tas ir.
- ✓ Abas šīs lietas ir paredzētas cilvēku sugas saglabāšanai, bet ir pārvērstas par izklaidi.
- ✓ Abas šīs lietas var darīt gan divatā, gan arī lielākos bariņos.
- ✓ Politikā tāpat kā seksā, eksistē minoritātes.

- ✓ Ar abām šīm lietām var pelnīt naudu.
- ✓ Gan seksu, gan politiku vakaros rāda TV.

Vai pēdējo gadu laikā esat pirkuši mēbeles savai mājai vai dzīvoklim?

Anna Smerekovska,
Riebiņos:

— Nē, neko neesmu pirkusi, jo nav tādu finansu iespēju. Vajadzētu jaunu divānu, arī galds jau savu laiku ir nokalpojis. Ja vajadzība ir ļoti liela, tad cenšos pirkt mazlietu precī «no rokas», jo tā sanāk lētāk nekā iegādāties veikalā jaunu. Lai ņemtu preces uz lizinga, vajadzīgi pastāvīgi ienākumi. Meita mācās augstskolā, gribējām ņemt studiju kredītu, taču vajadzīgi divi galvotāji, kas strādā un saņem algu. Kur lai tāds ņem? Cilvēki tagad par 20-30 latiem mēnesī strādā. Laukos darbu vispār nevar atrast.

Ina Rusiņa,
pirmsskolas skolotāja
bērnodārzā
«Pasaciņa»:

— Mēbeles neesmu pirkusi, jo pašlaik svarīgākais ir pabeigt studijas augstskolā. Kamēr mācos, lieli pirkumi jāatliek. Patiesībā jau vajadzētu plašāku dzīvokli un tajā arī kādu jaunu mēbeli, piemēram, divānu. Mēbeļu pirkšanu uz nomaksu vai lizingu vērtēju pozitīvi, summa, kas katru mēnesi jāmaksā, nav tik liela. Pašiem atlikt naudu un sakrāt vajadzīgo ir diezgan grūti.

Aivars Dzenis,
Preiļos:

— Nesen Livānu firmā «Sencis» nopirku divānu un krēslus. Noformējām lizingu, drīz jau būšu izmaksājis. Ar kvalitāti esmu apmierināts, mēbeles kalpo labi. Vajadzību, protams, ir daudz, bet jārēķina, ko var atļauties.

Marianna Ribule,
pensionāre
Preiļos:

— Neesmu pirkusi, nesnāķ līdzekļi jaunu mēbeļu iegādei. Vajadzētu daudz ko, jo esošās mēbeles ir nolietotas. Izteikam ar agrākajos gados pirktajām. Man šķiet, ka padomju laikos jaunas mēbeles iegādāties nebija tik grūti kā tagad. Izvēle, protams, nebija plaša, taču cenas bija zemākas un cilvēki varēja naidīgu sakrāt. Tagad ir otrādi — veikalos mēbeļu ir daudz, bet pietrūkst naudas, lai tās nopirktu.

Benita Ivdre,
strādā advokātu
birojā Preiļos:

— No mēbelēm pēdējā laikā neko neesam pirkusi, toties sadzīves tehniku gan. Gribētos jau mājās kaut ko pamainīt, piemēram, jaunu atpūtas stūrīti iegādāties. Domāju, ka izvēle no Latvijā ražotām mēbelēm ir, tikai mēbeļu veikals Preiļos bija ļoti neizdevīgā vietā, tālu. Tagad noteikti aizies uz jauno veikalu, paskatīšos. Lielākiem pirkumiem ģimenē parasti cenšamies vajadzīgo summu sakrāt paši, negribas saistīties ar bankām.

G.Kraukle

Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

Pie ārsta — ar vai bez apdrošināšanas?

Dzīve sniedz mums daudz dažādas iespējas un izdevības, kuras cenšamies nepalaist garām. Dzīves ritms kļūst arvien saspringtāks un ātrāks, kas savukārt rada paaugstinātu iespēju saslimšanām.

Veselība ir viena no galvenajām mūsu dzīves vērtībām un katrs no mums cenšas šo vērtību nosargāt. «*Tas, kurš vēlas būt vesels, daļēji jau ir izvēlējis*» — kādreiz ir rakstījis Dž.Bokačo. Ja arī Jūs vēlaties būt veseli, ir jāatbild uz jautājumu: «*Kurā brīdī rūpēties par veselību — saslimšanas gadījumā vai iepriekš?*»

Kā rīkoties? Iespējami divi izvēles varianti — apdrošināt veselību vai maksāt medicīniskā pakalpojuma saņemšanas brīdī. Lai varētu izvēlēties sev piemērotāko variantu, apskatīsim abu variantu priekšrocības un trūkumus:

1. Maksāt pakalpojuma saņemšanas brīdī

Priekšrocības

— ja nav jāapmeklē medicīnas iestādes, nav arī izdevumu

Trūkumi

— saslimšanas gadījumā izdevumi var sasniegt ievērojamas summas
— izdevumi ir neparedzami
— jāmaksā par jebkuru ārsta apmeklējumu

2. Apdrošināt veselību

Priekšrocības

— paredzami izdevumi saslimšanas gadījumā
— papildus iespējas veselības aprūpei un profilaksei
— nav jāmaksā par ārsta apmeklējumu

Trūkumi

— jāparedz līdzekļi veselības apdrošināšanai

RSK veselības apdrošināšanas priekšrocības

Apdrošināšanas akciju sabiedrība RSK (Rīgas Slimokase) piedāvā veselības apdrošināšanas sistēmu, kas nodrošina savlaicīgu veselības aprūpi un profilaksi, jo ļauj saņemt medicīnisko palīdzību neparedzētos gadījumos un regulāri rūpēties par veselību.

Katram ir iespēja izvēlēties sev piemērotāko veselības apdrošināšanas programmu.

Nepieciešamākie medicīnas izdevumi — pietiek ar pirmā līmeņa polīšiem: *Sarkano polīsi* un *Zaļo polīsi*, kuras sedz izdevumus par pacienta iemaksām (*Sarkanā polīse* — daļēji). Valsts veselības aprūpes politikas rezultātā gan ir samazinājies ar šīm polīšiem saņemamo medicīnisko pakalpojumu apjoms. Tomēr *Sarkanā polīse* un *Zaļā polīse* joprojām ir populāras, jo nodrošina gan ģimenes ārsta apmeklējumu, gan citus medicīniskos pakalpojumus. *Zaļā polīse ar medikamentu iegādi*, papildus pacienta iemaksām sedz izdevumus par medikamentiem 50% apmērā no ārsta izrakstīto medikamentu cenām.

Kvalitatīva veselības aprūpe — ieteicamākas ir polīses, kuras sedz izdevumus par dažādiem medicīnas maksas pakalpojumiem:

— *Baltā polīse* (ambulatorā palīdzība) un *Zaļā polīse ar medicīniskajiem maksas pakalpojumiem*, papildus pacienta iemaksām sedz izdevumus par ambulatorajiem maksas pakalpojumiem: fizikālās terapijas procedūras, laboratorisko un instrumentālo izmeklēšanu, injekcijām, profilaktiskajām apskatēm un vakcinām.

— *Sudraba polīse* sedz izdevumus par ambulatoriskajiem medicīnas maksas pakalpojumiem, medikamentiem 50 procentu apmērā un pacienta iemaksām.

— *Zelta polīse* ieteicama cilvēkiem, kuri vēlas vispusīgu veselības aprūpi.

Apdrošināšanas a/s RSK daudziem asociējas tikai ar veselības apdrošināšanu un garantētiem medicīniskajiem pakalpojumiem, tomēr klientiem tiek piedāvātas arī citas apdrošināšanas programmas.

Ārzemju braucienu apdrošināšana — iespēja laimēt ceļojumu uz Ēģipti

RSK piedāvā ārzemju braucienu apdrošināšanu ar izdevīgiem noteikumiem, kurā iekļautas veselības un nelaimes gadījumu apdrošināšanas programmas, kā arī palīdzības apdrošināšanas programmas — bagāžas, brauciena nokavējuma u.c. Apdrošināšanas polīšu darbību nodrošina palīdzības kompānija *Coris*.

RSK klientiem, kas iegādāsies ārzemju braucienu polīsi laika posmā no 15.10.2002. līdz 15.01.2002., ir iespēja laimēt ceļojumu uz Ēģipti divām personām.

Ipašuma apdrošināšanas iespējas

RSK piedāvā vispārārtītiem standartiem un klientu individuālajām vajadzībām atbilstošu īpašuma apdrošināšanu. Apdrošināt iespējams nekustamo un kustamo īpašumu, kā arī mājdzīvniekus un mežu.

RSK klientiem — Klienta karte!

RSK klienti saņem klienta karti, kuru kā atlaizņu karti var izmantot gan kartes saņēmējs, gan viņa ģimenes locekļi. Turklāt pastāvīgajiem klientiem, pēc apdrošināšanas vēstures izvērtēšanas, apdrošināšanas pakalpojumi tiek piedāvāti uz vēl izdevīgākiem noteikumiem.

Apdrošināšanas akciju sabiedrības RSK darbību realizē profesionāli un zinoši darbinieki, kas nodrošina klientiem kvalitatīvus apdrošināšanas pakalpojumus.

Apdrošiniet veselību... un dzīvojiet labāk!
Gaidām jūs apdrošināšanas a/s RSK Preiļu birojā, Raiņa bulvārī 13, tālrunis 53-81201 un Livānu birojā, Rīgas ielā 77, tālrunis 53-43575.

APDROŠINĀŠANAS A/S

RSK
RĪGAS SLIMOKASE

Apdrošināšana labākai dzīvei

Genovefu Urbāni
mīļi sveicam lielajā jubilejā,
vēlam stipru veselību,
mūžam degt un neizkvelt.
Bērni un mazbērni

SIA SDS AUTO
PĀRDOD: lietotas rezerves daļas ārzemju marku vieglajām automašīnām un mikroautobusiem Audi; VW; Opel; Ford; BMW; Mercedes; SAAB; Volvo, franču, itāļu un japāņu markas automašīnām.
Jaunas rezerves daļas plašā izvēlē.
PĒRK: ārzemju marku vieglos auto un busiņus pēc avārijas vai citiem defektiem.
Mūsu transports. Madonā, Saules ielā 54b.
Darba laiks 8.30-17.30.
Tālr. 48-60534, 48-60536, 9114509.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķilu katru dienu
Livānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).
Preiļos, (tikai sertifikāti) Raiņa bulv. 15. Tālr. 53-07068, 23024 (vakaros).

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā. Samaksa tūlītēja (pie svēšanas). Formē subsidiijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Iepērkam mājlopus galai.
Tālr. 21956, 24147, 54-41779, 9584184.

Iepērk un kauj liellopus un cūkas.
Tālr. 6898399.

Pārdod

govī. Tālr. 9455273;
miežu miltus lopbarībai (0.08 Ls/kg) ar piegādi. Medu 2 Ls/kg. Tālr. 39501;
kāpostus, graudus. Tālr. 34439;
kāpostus. Tālr. 50443;
māju Jēkabpilī. Tālr.6463005;
Ford-Orion, 1.8 D, 1991. g. Tālr. 6414582;
Opel-Vectra, 1989., no Vācijas. Tālr. 9592920.

Pērk

kartupeļus, graudus. Tālr. 6498898;
motociklu «Minsk» ar dokumentiem. Tālr. 9461062.

Dažādi

Pazaudēto Konstantīna Rudzāta mednieku aplieciņu nr. 3500391 izd. 28.10.97. uzskatīt par nederīgu.

Veikalā «Sēta» pārdod apkures katlus, kamīnus, plīti, plīts aprīkojumu, dūmvadus, sūkņus. Uzstādīšana, garantija.
Adrese: Jēkabpils, Brīvības iela 165.
Tālr. 9294258, 52-32909.

Pērk mežus ipašumā, zemi ezera krastā.
Tālr. 9104510.

Vārkavas novada dome rīko sveču vakaru 26. oktobrī
Vanagu kapos plkst. 14.00
Vārkavas kapos plkst. 15.30
2. novembrī
Augšmuktu kapos plkst. 14.00
Strodu kapos plkst. 15.00
Lazdānu kapos plkst. 16.30

Sāp sirds, no tēva šķīroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet.
Vissiltākie līdzjūtības vārdi
Valentinai Rikovai.
Kaimiņi

Cik trausla ir dzīvības liesma,
To vēji un likteni zin...
Šinī sāpju brīdī lai mūsu klusa,
bet patiesa līdzjūtība
Jāņa SILADIEVIŅA tuviniekiem.
Preiļu rajona policijas pārvalde

Kā negrib sirds ticēt,
Ka notikt var tā —
No gaišas dienas aiziet mūžībā...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Jāņa SILADIEVIŅA tuviniekiem
sakarā ar viņa pāragro nāvi.
Daugavpils pilsētas un rajona
policijas pārvaldes kolektīvs

Izdzīst mūžs kā sveces liesma,
Izdeg tā kā saules stars.
Izsakām līdzjūtību Irinas
DOBROHOTOVAS piederīgajiem,
viņu kapu kalnā izvadot.
Aglonas vidusskolas skolotāju
kolektīvs

Cik salts šis rīts —
Klau, vēji staigā,
Un kaut kur izgaisusi tēva balss...
Vissmagākajā brīdī esam kopā ar
Viktoriju un Lidiju Zaicevām,
TĒTI zaudējot.
Klasesbiedri, vecāki, audzinātāji